

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: v. d. Jože Košnjek

Leto XXXIV

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

V SREDIŠČU POZORNOSTI

Tarnanje ne pomaga

Za dva dni so se na skupnem seminarju v Poljčah pri Begunjah zbrali slovenski predstavniki in sekretarji občinskih sindikalnih svetov, da bi skupaj s člani republiškega sindikalnega sveta spregovorili o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju Slovenije letos in o pripravi na 3. konferenco zveze sindikatov, ki bo spregovorila o socialni politiki in povezavi z našim gospodarjenjem.

Kot že tolikokrat so predstavniki in sekretarji povedali vsak svoje o svoji bočini, o problemih v njihovih delovnih organizacijah in vsi po vrsti znova ugotavljali, da je uvoza preveč, izvoza pa premalo, več na klirinško kot na konvertibilno področje, da manjka kvalitetnega reprodukcijskega materiala, da je dostikrat prav zaradi tega že izvoženo blago zavrnjeno, da cene rastejo nezadržno, realni osebni dohodki delavcev vedno bolj padajo, pri tem pa so finančni rezultati sorazmerno zadovoljivi.

Ugotovitve, ki smo jih slišali že tolikokrat. Večkrat je izzvenelo tako, kot da je vsak hotel tudi malce potarnati, upravičiti svojo občino, češ, tako je pri nas in samo splošne razmere so krive, da ni bolje, da ni večjega izvoza, da so nizki osebni dohodki in cene pač morajo gor, če hočejo delavci sploh dobiti osebne dohodke.

Na koncu so spoznali, da ni treba v delovnih organizacijah gledati zgolj dohodka. Pomembna je kvaliteta dela, kolikšen je škart, kako učinkovito so izkoriščene delovne ure. Gledati je treba gospodarjenje kot celoto, ne le tiste številke, ki jih ob koncu julija potegnejo skupaj računovodje in pokažejo dohodek. Lahko so osebni dohodki višji, če se bolje dela, več naredi, če se uniči manj materiala.

Pri oblikovanju osebnih dohodkov se upoštevajo le dohodek in dosežen izvoz. Kaj pa ostali kazalci? Ti največkrat ne, ker bi ga gotovo znižali.

Znova se bomo zavzeli, da bi stvari šle pri nas drugače. Da bi izvažali toliko, kot moramo, in uvozili toliko, kot res nujno potrebujemo, da bi ustvarili take razmere, da bodo delavci začeli razmišljati, od kod njihov dohodek, kajti resnično pomembna je le kvaliteta dela. Da bomo vendarle že segli po tistih programih, ki leže v predalih, pa bi lahko pripomogli k manjši odvisnosti od uvoza. Da bomo imeli do izgubašev selektivni odnos: kjer je za izgubo krivo nedelo, nered, je treba stvari zaostri. Res je, da za take ni pripravljen nobenih pametnih sankcijskih programov. »Gajžlja« je prepogosto le za delavca, ne pa tudi za tiste, ki so dolžni stvari spremeniti.

D. Dolenc

Na izlet z Glasom

V Tamar in na srečanje orgličarjev

V sodelovanju s turistično agencijo Alpetour in gostiščem Stari Mayr – TOZD Jelen smo pripravili zanimiv izlet s kulturno zabavnim programom za naše bralce.

Na pot se bomo podali v soboto, 19. septembra. Krenili bomo ob 7. uri izpred hotela Creina in nadaljevali mimo Nakla, skozi železarske Jesenice in se ustavili v Kranjski gori, da malo predahnemo, si ogledamo lepote narave tja proti Vršču, Prisojniku in se osvežimo v bližnjem gostišču. Pot nas bo vodila ob Savi, kjer se bomo ob njenem izviru, pri Zelencih, za kratek čas ustavili ter si ogledali njen izvir. Nadaljevali bomo proti Ratečam in se ustavili v Planici pod Poncami ob naših smučarskih skakalnicah in letalnica. Tu bo za razgovor, medsebojno spoznavanje in ogleda nekoliko daljši postanek, saj smo za tu pripravili tudi prigrizek, da laže pričakamo kosilo. Pot nas bo vodila v eno izmed naših najlepših gorskih dolin, v Tamar, iznad katere se dvigajo strme in prepadne stene Mojstrovke, simbol naših gora Jalovec in še drugi vrhovi. Tu bomo pretegnili od vožnje skršene ude in se naučili svežega zraka. Vračali se bomo proti domu ter ogledali Vrbo in rojstno hišo pesnika Franceta Prešerna. Približno ob 13. uri se bomo usedli na avtobus in se odpeljali na kosilo v gostišče Stari Mayr v Kranj. Dogovorili smo se, da nas postrežejo z domačo juho in specialiteto tega gostišča kranjsko pečenko.

Po kosilu bo ob 15. uri v prostorih gostišča (če bo lepo vreme zunaj) kulturnozabavni program z nastopom orgličarjev, ples s krumpirjem, tekmovalje v vrečah in še kaj. Po programu nas bodo zabavali orgličarji ob spremljavi harmonike, tako da se bomo ob zvokih lahko tudi zavrteli. Za nastope orgličarjev smo pripravili nagrade, ki jih bomo podelili izvajalcu, katerega melodija bo najlepše zvenela. Nagradili bomo lastnika, ki se bo izkazal z največjimi orglicami, in tudi tistega, ki bo imel najmanjše. Nagradili bomo tudi zmagovalce v športnem delu programa.

Prijave za izlet sprejemajo poslovalnice Alpetoura v Kranju, Radovljici, Škofji Loki in na Bledu do zadnje sedbe avtobusa. Cena izleta je 550 din in vključuje prevoz, vodstvo, osvežilno pijačo, malico in kosilo. Vabimo vas, da se prijavite za izlet, še posebej pa vabimo orgličarje. Prijavite se in pridite! Rezervirajte si vsaj čas za kulturno zabavni program pri Starem Mayerju popoldne ob 15. uri.

Na svidenje v soboto, 19. septembra.

D. Sedej

Ponosen bi bil maršal

Brdo – Ponosen je bil maršal Tito ob obetavnem naraščanju, ki se je razvijal iz njegovih »kraških biserov«, lipicank Lipice in Jadranke. Še bolj vzradoščen bi bil v nedeljo, ko so se vrata Brda odprla za vse ljubitelje konjereje in konjeniškega športa in je član sveta federacije Ivan Maček-Matija slovesno predal namenu nov hipodrom z 800 metrov dolgo kasaško stezo, tribuno za deset tisoč gledalcev, bokse za 75 konj in druge spremljajoče objekte. Blizu dvajset tisoč gledalcev, med njimi tudi Viktor Avbelj, Miha Marinko in drugi družbenopolitični delavci, so se zbrali ob pridobitvi. V imenu prirediteljev je izrekel dobrodošlico na Titovem Brdu predsednik konjeniškega kluba Brdo Filip Bizjak-Lipe. Predsednik Konjeniške zveze Slovenije generalmajor Miha Petrič je za tem poudaril, da se z tvoritvijo hipodroma in kasaškim tekmovanjem uresničuje Titova in Kardeljeva želja in pobuda. Ta pa je tudi del naših skupnih prizadevanj za izpol-

nitev družbenih ciljev konjereje in konjeniškega športa.

Konjeniški klub in rejni center sta se v nedeljo prvič predstavila javnosti kot prireditelja vrhunškega kasaškega tekmovanja, posvečenega spominu na maršala Tita in 40. obletnici vstaje jugoslovanskih narodov in narodnosti. Maršal je ob vsaki priložnosti znal zastaviti dobro besedo za konja. V njih ni videl le delovne sile. Zavzemal se je za konja v novi vlogi, za konja za turistične, športno-rekreacijske in obrambnovojaške potrebe.

Spominsko dirko maršala Tita je dobila Fegrina z voznikom Antonom Slavičem, Dimitrija MS Marka Slaviča ml. je bila druga in tretja Lepe na iz konjeniškega kluba Brdo z voznico Angelo Škofic. V odmoru med sedmimi dirkami so se predstavili lipicanci iz kobilarne Lipica. Spominska dirka maršala Tita bo postala tradicionalna in bo na sporedu vsako leto v prvih dneh septembra. C. Zaplotnik

Praznična Iskra

temeljni organizaciji združenega dela Mehanizmi Lipnica so praznično proslavili 25-letnico tovarne – Slavnostni govornik je bil predsednik republiškega odbora zveze sindikatov Vinko Hafner

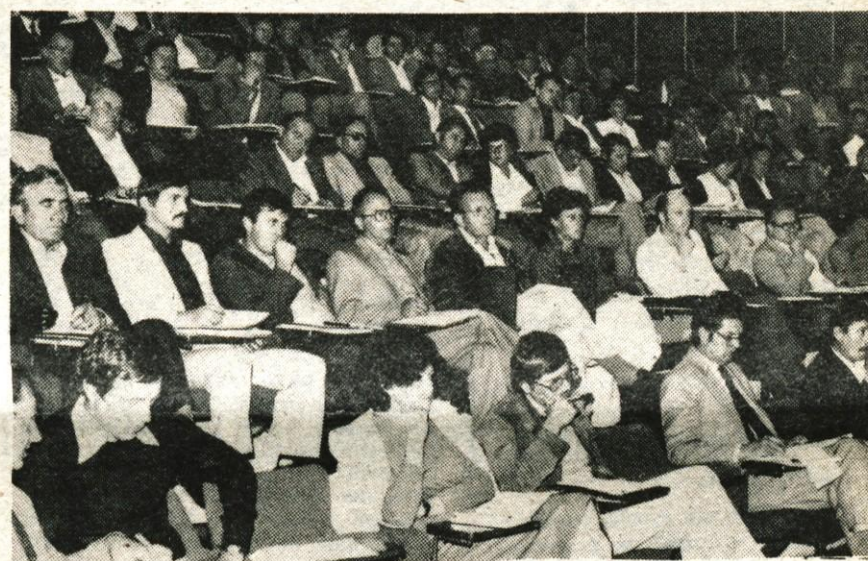
Lipnica – Delavci Iskrine tovarne mehanizmov iz Lipnice so minulo soboto, 5. septembra slovesno praznovali 25-letnico ustanovitve svoje delovne organizacije. Na proslavi ob 10. uri je spregovoril delavcem tudi predsednik republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije Vinko Hafner. Iskrina tovarna v Lipnici, kakor je imenoval dolgoletni direktor inženir Vinko Hafner, je ob začetni vsestranski podpori Iskre Elektromehanizma, ob pridnosti in prizadevnosti kolektiva v 25 letih povečala proizvodnjo od 300.000 dinar na 350 milijonov dinarjev ali več za tisočkrat. Število zaposlenih je povečalo od 30 na 350, vrednost letnega izvoza na konvertibilna tržišča pa na 1,8 milijonov ameriških dolarjev zadostila za nujni uvoz. Iz sedanjih delov Iskrine tovarne so v letnem sodelovanju z Mehiko zmontirali že več kot 250.000 delovnih enot.

V Bistrici kmalu telefoni

Trzin – Pred dvema letoma so se v podjetju za PTT promet v Kranju in v tržiških delovnih organizacijah odločili, da v Bistrici izvedejo skromno telefonsko omrežje. Sporazum je bil sklenjen, k temu pa je pristopila tudi kranjska skupnost Bistrica oziroma njeni prebivalci, ki so želeli dobiti telefonski priključek v stanovanju.

Kabelsko omrežje je že položeno. Delavci PAP so se lotili zmontiranja hišnih priključkov in zagotavljanja, da bo delo sklenjeno najkasneje konec oktobra. Tudi bodo v Bistrici tudi zabrali telefoni. Kranjsko PTT podjetje sklepa pogodbe z bodočimi komunalnimi telefonisti – teh je v Bistrici 366 – in jim ponuja že testirane aparate.

Se pojasnilo tistim, ki jih zanima, kako je s ceno za telefonski priključek. Ta naj bi v vsej Sloveniji veljala enotno 12.000 dinarjev. Vendar ne povsod. V podjetju za PTT promet v Kranju so povedali, da taka cena velja le tam, kjer se naročniki priključujejo na že zgrajeno telefonsko omrežje, ki je predvsem v večjih mestnih središčih. V Bistrici pa gre za »čisto« naložbo. Torej je cena priključka enaka kot je zapisano v pogodbi, to je 15.000 dinarjev za lastnika, razliko v ceni pa krije PTT promet iz sredstev, ki jih prejema iz tržniške združeno delo. H. J.

Poljčje – Predstavniki in sekretarji slovenskih občinskih sindikalnih svetov so se pretekli četrtek in petek zbrali v Poljčah na skupnem seminarju, kjer so odkrito spregovorili o uresničevanju resolucije o družbenoekonomskem razvoju SRS v letu 1981, o pripravi na 3. konferenco slovenskih sindikatov, o socialni politiki, o uresničevanju stališč in resolucije 3. kongresa samoupravljalcev Jugoslavije pa o več organizacijskih vprašanjih, kot so priprave občnih zborov osnovnih organizacij in volitev v prihodnjem letu. – Foto: D. Dolenc

Dan planincev, borcev in aktivistov na Krvavcu

Planinsko društvo Kranj je letos organizator tradicionalnega srečanja slovenskih planincev, ki bo v nedeljo, 13. septembra ob 11. uri pri planinskem domu planinskega društva Kranj na Krvavcu. Osrednja slovenska prireditev najbolj množične telesnokulturne organizacije bo združena tudi s srečanjem borcev in aktivistov na Jezerjih ob spomeniku padlim Kokrškega odreda in II. grupe odredov.

Na predvečer srečanja bo zasedal glavni odbor Planinske zveze Slovenije in spregovoril problematiki planinskih postojank, transporta in vzdrževanja. Na planinskem večeru bo zagorel kres, ob njem pa se bodo zbrali številni gorniki, med njimi tudi dr. Miha Potočnik, ki bo ob tej priložnosti nazival nekaj utrinkov iz svojih spominov na planinstvo.

V nedeljo se bodo ob 10. uri pri spomeniku na Jezerjih zbrali borci in aktivisti, ob 11. uri pa se bo srečanje nadaljevalo s skupno slovesnostjo pri planinskem domu na Gospiincu. Ljubiteljem planin bo spregovoril republiški sekretar za ljudsko obrambo Martin Košir. Podeljena bodo priznanja tistim, ki so v minulem letu pokazali največ prizadevanj na področju organizacije planinstva. Zlate znake Planinske zveze Slovenije bodo prejeli vojna pošta 1098 v Kranju, Uprava za notranje zadeve Gorenjske in enota letalske milice. Sledil bo kulturni program s planinskim srečanjem in pohodom na bližnje vrhove.

Ko se bo na Krvavcu zbrala slovenska planinska srenja, se bodo odprla preča vprašanja našega planinstva, vse od posegov v prvobitno gorsko naravo do večjega izkoristka tu-

rizma na teh točkah. Srečanje planincev, ki je ena prvih tako množičnih prireditev na Krvavcu, pa bo morda spodbudilo tudi rekreacijsko-turistični center Krvavec, da bi se v prihodnje bolj odprl podobnim manifestacijam.

D. Z.

Kako na Krvavec

Prevoz do Krvavca je možen z osebnim avtomobilom skozi Cerklje in Grad preko Ambroža na Jezerca. Žičnica bo ob dnevu planincev, borcev in aktivistov od sobote ob 12. ure dalje in v nedeljo znižala ceno prevoza za 40 dinarjev. Povratna vozovnica do Gospiince bo torej znašala namesto 90 le 50 dinarjev. Iz Kranja do spodnje postaje žičnice na Krvavcu bo v nedeljo od 6. do 10. ure okrepljena tudi avtobusna zveza.

PO JUGOSLAVIJI

Zdravniški kongres

V centru »Sava« se je v nedeljo začel svetovni kongres preventivne medicine. V treh dneh trajanja kongresa zdravniki iz 30 držav razpravljajo o problemih pri preprečevanju in zmanjševanju bolezni srca in ožilja, zdravstveni zaščiti občutljivih skupin prebivalcev, o preprečevanju množičnih obolenj in podobnem. Doslej največje zborovanje zdravnikov pri nas je v imenu pokrovitelja – zveznega izvršnega sveta, pozdravil predsednik zveznega komiteja za delo Svetozar Popovski. Razen njega so na kongresu govorili še nekateri predstavniki in vodilne osebnosti mednarodnih zdravstvenih organizacij, kot so predsednik mednarodne zveze za higieno, preventivo in socialno medicino, predsednik evropskega urada svetovne zdravstvene organizacije in drugi.

Predor pod Učko kmalu nared

Predsednik predsedstva SFRJ Sergej Kraigher si je ogledal celotno traso cestnega predora skozi Učko. Po obisku komandne zgradbe predora so predstavniki seznanili s sistemom telekomunikacijskih in signalnih naprav ter ventilacijskimi napravami in sistemom razsvetljave v predoru. Upravljanje in nadziranje prometa v predoru bo v celoti pod kontrolo računalnikov, v štirih izmenah pa bo v predoru zaposlenih 38 delavcev. Predor bodo predali namenu 27. septembra.

Povsod varčevanje z energijo

Vsa glavna mesta jugoslovanskih republik in pokrajin bodo letošnjo zimo imele težave, zato pripravljajo omejitvene programe. Kup sorodnih težav je tudi pri izgubah, z izjemo Skopja so izgube v vseh drugih središčih porasle. Najmanj kritično je v Ljubljani, najbolj v Prištini, kjer so tudi največje. Skoraj povsod imajo največje izgube v prometu, porasle so izgube v gradbeništvu, zato so predsedniki skupščin jugoslovanskih glavnih mest na posvetu v Ljubljani menili, da je potrebno ti dve gospodarski težavi obravnavati enotno za vso državo.

Srečanje notranjskih aktivistov

Na Kožljeku na Notranjskem so se v nedeljo že petič zapored zbrali notranjski aktivisti in borci NOB. Med približno 3 tisoč udeleženci so bili tudi številni narodni heroji, delegacija borcev iz hrvaškega Cabarja, delegacije domicilnih enot cerkniške in sosednjih občin, govoril pa je predsednik CK ZKS France Popit. To pristržno srečanje je bilo posvečeno posvetovanju aktivistov notranjskega območja, ki je bilo zadnje dni enainštiridesetega leta, vodil pa ga je Franc Popit.

Pomnik kurirski postaji

Na Javorču v Žirovskem vrhu so v nedeljo odkrili spominsko ploščo v spomin na relejno kurirsko postajo G-9

»Po žirovski hajki je Gorenjski odred zadolžil Janka Jelovška, da ustanovi relejno kurirsko postajo na območju Žirovskega vrha,« je začel svojo pripoved Franc Fojkar, slavnostni govornik na proslavi ob odkritju spominske plošče relejne kurirske postaje G-9 na Javorču v Žirovskem vrhu. Postaja je bila oblikovana iz že obstoječe terenske postaje, ki je od leta 1942 delovala pod vodstvom okrožnega komiteja Ziri. Postaja je bila najprej v bližini Mrovc in Planinška, kasneje se je preselila v Staro Oselico in nato v Hobovše. Po zbranih podatkih so bili v G-9 kurirji: Janko Jelovski, Tone

Bogataj-Edo, Pavle Jezeršek-Daki, Janko Kristan-Fazan, Leander Mlinar-Bogdan, Ciril Strlič, Viktor Štajer-Vojteh, Jaka Primožič-Goran in Jože Šubic-Bolte.

Postaja je najprej vzdrževala zvezo s TV-2a v Kališah pri Logatcu in s P-7 na Zlatem vrhu. Komandir postaje Janko Jelovski je septembra 1943 šel organizirati terensko postajo SOCA 35, kasnejšo P-32 na Cerkljansko. Tedaj je tudi G-9 začela redno vzdrževati zvezo s to postajo. Zaradi velike razdalje med Hobovšami in Zlatim vrhom se je oktobra 1943 G-9 preselila v Žirovski vrh.

Za zimo 1943/44 si je pri kmetu Merlaku pripravila bunker v stelniku, ki pa je bil izdan. Belogardisti iz Sentošta so 2. 12. 1943 bunker napadli in ujeli kurirje: Cirila Strliča, Franca Grošlja, Ludvika Cigaleta, Rada Jurca, Leandra Mlinarja in Toneta Kavčiča. Pri napadu je bil ranjen tudi gospodar Merlak-Vinko Justin, ranjen pa je bil tudi Stefan Zajc, ki je kasneje umrl v Ljubljani. Vsi ujeti partizani so bili 9. 2. 1944 ustreljeni za Kamnitnikom v Škofji Loki, le Leander Mlinar in še neki kurir Ljubljane sta na Vrhniki pobegnila, vendar je Leander Mlinar padel 2. 2. 1944 na Sovodnju kot obveščevalec Vojkove brigade.

Februarja 1944 je bila postaja v Žirovskem vrhu obnovljena. Ko je 11. 5. 1944 kurir Jože Šubic padel od črne roke in je bila G-9 ukinjena. Njena številka je bila prenehanje na novo ustanovljeno kurirsko postajo pri Prevojah pri Domžalah.

L. Bogataj

Teško pričakovana gradnja

Oktobra se začena gradnja študentskega doma Visoke šole za organizacijo dela – Objekt je v zazidalnem načrtu Centra za usmerjeno izobraževanje na Zlatem polju – Naložba blizu 42 milijonov se bo do končane gradnje podražila na 59 milijonov dinarjev – Nov dom bo povečal vpis na VSOD

Kranj – Visoka šola za organizacijo dela je skupaj z občinsko skupščino v Kranju že 1976. leta začela s pripravami na gradnjo študentskega doma, ki naj bi tretjini študentov omogočil bivanje in naj bi spadal v okvir zazidalnega načrta Centra za usmerjeno izobraževanje na Zlatem polju. Z uresničevanjem večletnih načrtov nameravajo začeti že prihodnji mesec, ko bo izbran izvajalec del, do konca prihodnjega leta pa nameravajo dom že zgraditi.

Problem neurejenega bivanja študentov trenutno rešujejo z »izposojanjem« kapacitet pri dijaškem domu, vendar v prihodnjih letih, ko bo usmerjeno izobraževanje privabilo v Kranj več dijakov, ta rešitev ne bo več mogoča. Prav zato so se pri VSOD odločili za gradnjo študentskega doma. Lokacijo bo poleg dijaškega doma Iva Lole Ribarja in bo njegov zrcalni trakt. Povezovali ju bodo le hodnik, jedilnica in trim soba, ostali prostori pa bodo ločeni, kar bo omogočilo tudi uveljavljanje ločenega domaškega reda.

Študentski dom predstavlja drugo fazo gradnje dijaškega doma na Kidričevi cesti 53, kjer v prihodnje nameravajo zgraditi popoln Center usmerjenega izobraževanja. Investitor je zato sklenil samoupravni sporazum z domom učencev Ivo Lola Ribar, po katerem bo slednji prevzel vso upravo tudi nad novo zgrajenim študentskim domom. Leto je za zdaj načrtovan za 140 letišč. Sobe bodo dvoposteljne, prirejene specifičnim potrebam študentov, opremljene tudi s čajnimi kuhinjami in hladilnimi komorami. V vseh drugih značilnostih pa je študentski dom projektiran tako, da se ob morebitni nezasedenosti in povečanih potrebah srednješolcev spremeni v dijaški dom.

Sredstva za gradnjo je prispevala Izobraževalna skupnost Slovenije, znašajo pa 41.418.000 dinarjev. Potrdila sta jo tudi republiški izvršni svet in zbor podpisnikov družbenega dogovora o gradnji dijaških in študentskih domov v Sloveniji. V letu in pol, kolikor predvidevajo za gradnjo, se bo naložba podražila na kakih 59 milijonov dinarjev.

Študentski dom, kakor predvideva investitor VSOD, bo v Kranj privabil več študentov iz bolj oddaljenih občin, ki za zdaj predstavljajo le tretjino. Zaradi premajhnih možnosti bivanja v Kranju je bil za te študente predviden študij ob delu.

D. Žebir

Mojstrana – V četrtek, 3. septembra, je obiskala jeseniško občino skupina namibijskih študentov, ki so na šestmesečnem tečaju v mednarodnem centru za razvoj dežel v razvoju v Ljubljani. Studentje iz Namibije so si že ogledali nekatere kraje in mesta v Jugoslaviji. Na jeseniškem obisku so se pogovarjali o celodnevni šoli v osnovni šoli Tone Cufar na Plavžu, obiskali Gorenjska oblačila na Javorniku ter Kranjsko goro in Rateče. – Foto: D. Sedej

NAŠ SOGOVORNIK

Silva Polajnar

Mladi morajo ostati na kmetijah

Tržič – Pred dobrimi šestimi leti je pri občinski konferenci ZSMS Tržič zaživel aktiv mladih kmetovalcev. Povezal naj bi blizu sedemdeset mladih kmetov, kolikor jih je v tržiški občini, in jim z različnimi oblikami strokovnega izobraževanja pomagal k čim večjemu kosu kruha.

»Zal smo jih doslej pritegnili komaj dobro polovico,« pripoveduje predsednica aktivna Silva Polajnar. »Nekateri se trmasto uparjajo na preobličbo dela. Prostega časa je na kmetijah malo, kljub temu pa bi radi v aktiv povezali vse mlade z razvitskih in hribovskih kmetij.«

»Naše delo temelji predvsem na strokovnih predavanjih in ekskurzijah. Tako so člani aktivna z zanimanjem prisluhnili predavanju o gojenju povrtnin, o higieni pridobivanju mleka, uporabi umetnih gnojil, o porodništvu ter boleznih domačih živali, za jesen pa pripravljamo predavanje o popravilu in vzdrževanju kmetijskih strojev.«

Pravkar so si mladi tržiški kmetje ogledali sejem v Gornji Radgobi – na njem je njihova ekipa traktoristk osvojila tretje mesto – bili so kobilarni v Lipici, na kmetijskem sejmu na Koroškem, v tovarni goveda v Kutini in v centru za vzrejo plemenskih bikov v Ptuj. Tudi na različnejših tekmovanjih jih ne manjka. Redni gostje so na regijskih tekmovanjih traktoristov, na tekmovanju koscev in grabljic so ekipno osvojili tretje mesto ter zmagali v posamičnih nastopih, srečanju mladih zadrušnikov Slovenije na Vranskem so bili v kmetijskih igrah deveti, najboljši od gorenjskih ekip, in še bi lahko naštevali.

»V tržiški občini, ki je izrazito industrijska, so »čisti« kmetje zelo redki,« nadaljuje Silva Polajnar. »Največ jih dela v tovarni in doma. Zaslugek na kmetijah, zlasti hribovskih, je namreč prepičel. Razen tega so tu še nespornosti s starši, lastniki kmetov, ki mlade odvrtaajo od dela doma. Na to bi radi opozorili, da širša tržiško družbenopolitična skupnost. Zato bomo pri občinski konferenci ZSMS pripravili problematiko konferenca, na kateri bomo razložili naše težave in skušali najti odgovore predvsem na vprašanje, kako bi hribovske kmetije, na katerih so ostali le stari ljudje, napravili za mlade bolj privlačne. Ugotoviti bo torej treba, kakšne možnosti dodatnega zasluga obstajajo. Pri tem mislim predvsem delo na domu, širše pa bomo morali slejkoprej spregovoriti tudi o kmečkem turizmu, ki v tržiški občini nihče ne spodbuja.«

H. Jelovčan

Mladi na Koroškem

Radovljica – V petek, 14. avgusta, se je devet radovljiških brigadirjev udeležilo dvodnevne delovne akcije na Avstrijskem Koroškem v okviru sodelovanja občinske konference ZSMS Radovljica z zamejskimi Slovenci. Akcijo je pripravila Zveza slovenske mladine v Avstriji z namenom, da obnovi znano Peršanovo domačijo, pomemben kulturni spomenik. Akcija pa ni imela le delovnega značaja. Že prvi večer so imeli ob tabornem ognju priložnost za pogovor z avstrijskim partizanom, ki je osvetlil osvobodilno gibanje na Koroškem med NOB. V programu je bilo tudi srečanje z dr. Jožetom Messnerjem, ki je v predavanju z diapozitivi spregovoril o desnem ekstremizmu na Koroškem in o aktualnih pojavih fašističnega gibanja. Brigadirji so drugi dan akcije obiskali Tavčmanovo domačijo, ki je bila med vojno zatočišče partizanov in naprednih ljudi.

Tako sodelovanje mladih iz občine Radovljica in zamejskimi Slovenci je postalo tradicija, še posebej za dijake Celovške gimnazije. Ti vsako leto obiščejo MDB Stane Žagar na

delovni akciji in se jim za nekaj pridružijo na delu na trasi in v resnih dejavnostih. Omeniti je treba še obiske njihovih predstavnikov imajo vsebinski pomen pri seznanjenju mladih s problematiko, načrtovanju in uspehi Koroških vencev pri razreševanju masnega narodnostnega vprašanja.

Prijateljski stiki gasilcev

Radovljica – Na povabilo pisatelja iz Cembra v italijanski pokrajini Trento se je 31 članov, članic in dink gasilskega društva Begunjskega avgusta udeležilo proslave 100. obletnice tamkajšnjega društva. Po gostinstvenem zborovanju v Cembri Begunjski nastopili z moško in žensko desetino v prikazovanju vseh skih večšin. Množica jih je šeno podzdravila.

Gasilci so izrazili željo, da bi pisali listino o prijateljem sodelovanju.

Slovenci na Koroškem

Praznik ziljskih zadrušnikov

CELOVEC – Slovenski informativni in dokumentacijski center SINDOK iz Celovca poroča o izredno uspešni proslaviti 90. obletnice ustanovitve posejilnice Zilake Bistrice. V pravi ljudski praznik se je spremenil jubilej zadrušnikov, ki so na tem področju začeli pionirsko delo in pred devetimi desetletji zorali ledino na področju kmečke samopomoči. Ustanovili so svojo kreditno zadruzo, šesto najstarejšo na Koroškem. Največja pridobitev ob jubileju so novi, modernejši prostori kreditnega in blagovnega oddelka zadruge. Uvod v praznovanje je bil kulturni večer v ljudski šoli v Zahomcu, na katerem so sodelovali tudi gostje iz Slovenije: Sonja Hočevar, Ladko Korošec, Rajko Koritnik, Milan Stante in moški zbor Račica iz Sentošta pri Stični. Sledila je tudi podelitev odlikovanj najzaslužnejšim zadrušnikom.

Pomembna prireditvev je bilo

tudi tretje srečanje pisateljev manjšinskih narodov na Koroškem. Udeležili so se ga slovenski in furlanski pisatelji iz Italije, italijanski in madžarski iz Jugoslavije in slovenski pisatelji iz Avstrije. Organizatorji srečanja so bili slovenski PEN center, koroški PEN klub, Slovenska prosvetna zveza in Slovensko prosvetno društvo Obir. Predstavniki slovenskega PEN centra Bogdan Popovski je predaval o življenju in delu pisatelja Louisa Adamiča, predavanje o albanski književnosti na Kosovu pa je oddalilo. V srečanju pozornosti je bila furlanska literatura. Pisatelj Luciano Manfelloni je posegel v njene zametke v 14. stoletju. Pisatelji so obiskali tudi Peršanovo domačijo, na kateri so fašisti ob koncu vojne zverinsko pobili skoraj celotno družino. Na prihodnje srečanje bodo povabili tudi nemške in avstrijske pisatelje iz Madžarske in Režije.

J. Košnjek

GLAS

Ustanovitelji Glasa občinske konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič – Izdaja časopisno podjetje Glas Kranj – Glavni urednik Igor Slavec – V. d. odgovorni urednik Jože Košnjek – Novinarji: Leopoldina Bogataj, Danica Dolenc, Dušan Hamer, Helena Jelovčan, Lea Mencinger, Stojan Saje, Darinka Sedej, Marija Volčjak, Cveto Zaplotnik, Andrej Zalar in Danica Žebir – Fotoreporter Franc Perdan – Tehnični urednik Marjan Ajdovec – Oblikovalci: Lojze Erjavec, Tomaž Gruden, Slavko Hain in Igor Kokalj – List izhaja od oktobra 1947 kot tednik, od januarja 1950 kot poltednik, od januarja 1960 trikrat tedensko, od januarja 1964 kot poltednik ob sredah in sobotah, od julija 1974 pa ob torkih in petkih. – Stavek TK Gorenjski tisk Kranj, tisk ZP Ljudska pravica Ljubljana. Naslov uredništva in uprave lista: Kranj, Moša Pijade 1 – Tekoči račun pri SDK v Kranju številka 51600-603-31999 – Telefoni: n.c. 23-341, glavni urednik, odgovorni urednik in uprava 21-835, redakcija 21-860, komercialna propaganda, naročnina, mali oglasi in računovodstvo 23-341 – Oproščeno prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

Premalo na zahod

Tržiško gospodarstvo je v prvem polletju dobro poslovalo – celotni prihodek je za 42 odstotkov višji kot v enakem lanskem obdobju – Največ težav je v zunanjetrgovinski menjavi, kjer je krepko porušeno razmerje med izvozom na zahod in vzhod – Septembarska skupščina bo skušala najti rešitve

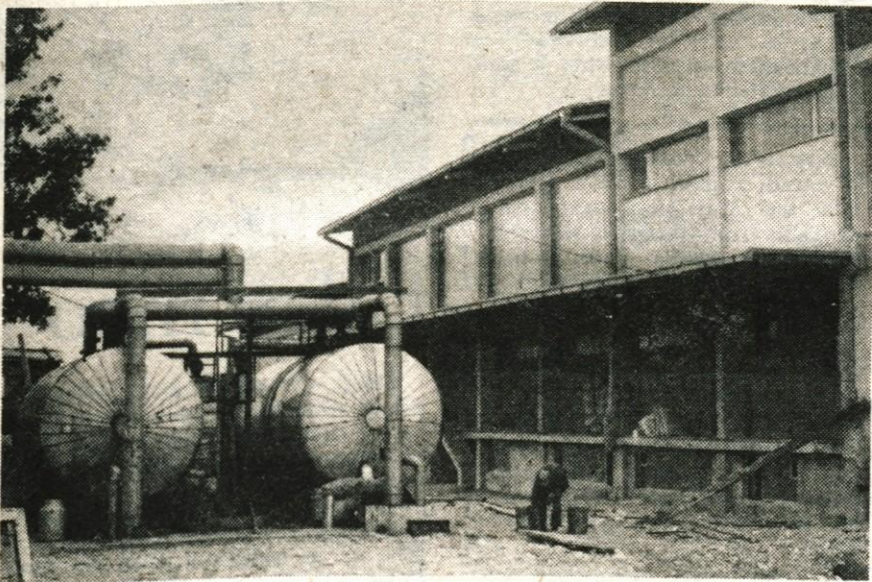
Tržišče – Podobno kot v prvem tri-
mestju so tudi v polletju finančni
poslovanja tržiškega gospo-
darstva v primerjavi z enakim lan-
skim obdobjem ugodni. Vendar pa je
hkrati tudi povedati, da so
rednim odraz izjemno dinamične
gibanja cen za surovine in repro-
dukcijske materiale ter cen izdelkov.
Tržiško gospodarstvo je v prvem
polletju ustvarilo dobre 4,1 milijarde
dinarjev celotnega prihodka oziroma

Namen upravičuje sredstva

Sodobna sirarna v Čirčah bo KŽK Kranj – tozd Mlekarna –
delala prek 230 tisoč dinarjev, toda z njenimi zmogljivostmi bo
daljšje obdobje zagotovljen odkup tržnih presežkov mleka na
Gorenjskem – Pričetek proizvodnje predstavili z jeseni v prvo
polovico prihodnjega leta

Kranj – V kranjski mlekarni so
odkupili okoli 25,6 milijona li-
mleka, kar je domala dvakrat
kot pred desetimi leti. Tako
kot porast mlečne prireje v
enakem obdobju je narekoval tudi
obdobje sirarne v Čirčah pri Kranju.
Gradbena dela za objekt so
pred dvema letoma in
deloma bi morala proizvodnja
že okoli letošnjega 15. julija,
kjer so zakasnitve predstavile za-
kret obratovanja v prvo polovico
prihodnjega leta. Takrat bo nared
obnova oddelka za pasterizacijo
in izvajanje nekaterih del v proizvod-
nih prostorih dela v težavnih raz-
merah.

Prve litre mleka bo nova sirarna v Čirčah predelala v mlečne izdelke v prvi
polovici prihodnjega leta. – Foto: C. Z.

Prve litre mleka bo nova sirarna v Čirčah predelala v mlečne izdelke v prvi polovici prihodnjega leta. – Foto: C. Z.

rence zveze komunistov, ko je
obravnaval polletne gospodarske re-
zultate, priporočil izvršnemu svetu,
naj čimprej oceni naložbene namere
tržiškega združenega dela za prihod-
nje leto ter dodal, da bo treba poži-
viti komunalno urejanje industrijs-
ske cone na Mlaki in njeno izgrad-
njo sploh.

Za prvo letošnje polletje so značil-
ne tudi težave v zunanjetrgovinski
menjavi. Letni plan izvoza ni bil
ustvarjen niti 48-odstotno, za-
skrbnjuje pa tudi običuten padec de-
leža prodaje na konvertibilno po-
dročje, ki se je z lanskimi 83 odstot-
ki znižal na skromnih 46,6 odstot-
ka. Sicer pa je bila v polletju zuna-
jetrgovinska bilanca ugodna; to-
varne so izvozile za 450 milijonov di-
nardev izdelkov, uvozile pa le za 229
milijonov dinarjev, to je 30 odstot-
kov manj kot v enakem lanskem ob-
dobju. Vendar pa po drugi strani ad-
ministrativna prepoved uvoza opre-
me že povzroča težave v tržiškem
gospodarstvu in ovira celo uresniči-
tev izvoznih naročil za zahodna tržiš-
ča.

V zvezi z izvoznimi težavami je
izvršni svet skupščine občine Tržič
že julija pripravil obširno gradivo s
predlogom rešitev za delegate skup-
ščinskih zborov. Ti, žal, niso bili
sklepi, zato bo o celotnem sklopu
gospodarskih vprašanj beseda na
skupščini konec meseca, ko bodo v
gradivo vključeni tudi kršitelji dogo-
vora o družbeni usmeritvi razporeja-
nja dohodka in sredstev za osebne
dohodke.

V polletju so tržiški delavci za
osebne dohodke porabili nekaj več
kot 461 milijonov dinarjev oziroma
33 odstotkov več kot lani. Povprečni
mesečni osebni dohodek je znašal
9.943 dinarjev, kar ob manjšem šte-
vilu zaposlenih pomeni 37 odstotkov
več kot lani, kljub temu pa je še
vedno najnižji na Gorenjskem.

C. Zaplotnik

H. Jelovčan

Zavarovanje posevkov in plodov

Gospodarska in moralna opora

Na Gorenjskem najpogosteje poškoduje kmetijske posevke
in plodove toča, ki ima »mlade« predvsem na območju pod
Storžičem in Krvavcem ter na delu Sorškega polja – V
kranjski občini je letos stalo kmeta zavarovanje enega
hektara polja 350 dinarjev, enako drugo polovico pa je pri-
maknil občinski samoupravni sklad za izvajanje interven-
cij v kmetijstvu in prehrani – Ogled povzročene škode po
naravni stihiji in pred pravilom pridelka

Kranj – Uničujočim naravnim silam, ki jih kljub obilici znanja le
še ne moremo povsem obvladovati, in njenim posledicam se družba
»zoperstavlja« tudi s sistemom zavarovanja. Če gre za zavarovanje
kmetijskih posevkov in plodov, potem mora kmet v njem videti del svo-
je gospodarske in tudi socialne varnosti. Minili so namreč tisti časi, ko
so ledene kroglice toče v desetih, petnajstih minutah hkrati z uniče-
njem pridelka zapletale tudi kmetovo usodo. Danes imajo pridelovalci
vse možnosti, da v bojazni pred gospodarskim krahom zavarujejo polj-
ščine proti toči, pozebi, vetru in drugim vremenskim nepravilnostim.

Na Gorenjskem je bilo lani zavarovanih dva tisoč hektarov polj ali
skoraj tretjina vseh družbenih in zasebnih pridelovalnih površin (brez
travnikov in pašnikov). Delež je med najvišjimi v Sloveniji, kar je zago-
tovo tudi posledica ugodnega zavarovanja posevkov. Pred dvema
letoma je bilo v združenem sektorju kranjske občine zavarovanih le
60 hektarov površin, lani so v zavarovanje vključili plodove in posevke
na 1100 hektarih, medtem ko je letos zajetje površin padlo na 1030 hek-
tarov.

Zavarovanje kmetijskih pridelkov – silažne kulture, pšenice in
drugih poljščin ter deloma tudi sadja je na Gorenjskem najbolj značil-
no za kranjsko in škofjeloško občino, kjer je po razpoložljivih podatkih
toča dokaj pogost spremljevalec neurij. Izstopajo področja pod Storžič-
em, Krvavcem ter na delu Sorškega polja (Godešič, Trata). Najmoč-
nejše je to odpuščala posevke in plodove predlani in leto poprej. Uniči-
la je velik del pridelka. Zavarovalna skupnost Triglav je samo predlani
izplačala kmetom v kranjski občini za 3 milijone dinarjev odškodnine.

Zaporedni in uničujoči naravni stihiji sta doprinesli lani spomladi
h koristnemu dogovoru, ki ga je podprl tudi kranjski izvršni svet in po-
meni hkrati dolgoročno in sistemsko rešitev. Po tem dogovoru prispeva
polovico zavarovalne vsote pridelovalec sam, medtem ko drugi del
predstavlja družbeno pomoč iz samoupravnega sklada za izvajanje in-
tervencij v kmetijstvu in prehrani v občini Kranj. Lani je znašala pol-
na zavarovalna premija za hektar pridelka 560 dinarjev, letos se je
zaradi večje vrednosti hektarskega pridelka dvignila na 700 dinarjev
(kmetje prispevajo po 350 dinarjev). V prvih osmih mesecih so na zava-
rovalni skupnosti Triglav v Kranju prejeli prijave za 183 škod. Tretjina
jih je nastala zaradi toče na žitaricah, ostala na silažni koruzi.

Cenilci se takoj po zbranih prijavah odpravijo na ogled in če je
poljščina tik pred spravilom, je nastala škoda jasna. V primeru, da je
še le za začetku rasti ali na eni vmesnih razvojnih stopenj, je treba
počakati do jeseni in ponovno ogledati, ali se je recimo od toče oklešče-
na koruza »pobrala« ali ne, koliko je zastala v rasti ipd. To ugotavljajo
cenilci zavarovalne skupnosti tik pred spravilom, ko je povsem vidno,
za kolikšen del je naravna stihija zmanjšala pridelek.

Izkušnje zadnjih dveh let kažejo, da so kmetje tudi zaradi družbe-
ne pomoči ugodno sprejeli zavarovanje posevkov in plodov. Zagotavlja
jim del njihove gospodarske trdnosti in pomeni hkrati tudi moralno
oporo pri izpadu naročenega ali načrtovanega pridelovanja za trg.

C. Zaplotnik

Izvoz zahteva novo tehnologijo

V kranjski Planiki so 75 odstotkov letošnjega plana izvoza
uresničili že v prvih sedmih mesecih leta – Lahko bi izvozili
še več

Kranj – Rekordno leto izvoza so
imeli v Planiki lani, ko so planirali
za 20 milijonov dolarjev izvoza, iz-
vozili so pa kar za 30 milijonov
dolarjev; 8 milijonov dolarjev izvoza
so prevzeli dodatno, ker je bilo tako
v interesu našega gospodarstva, in
ga tudi uresničili.

Za letos so planirali 15.200.000
dolarjev izvoza na zahod in 8.100.000
dolarjev na vzhod. Njihova celotna
letošnja proizvodnja naj bi bila
4.025.000 parov, od katerih jih je 55
odstotkov namenjenih izvozu. Lah-
ko bi več prodali doma, če bi hoteli,
saj njihove prodajalne po Jugosla-
viji prodajo letno le še tretjino Pla-
nikinih čevljev, vse ostalo pa so pro-
izvodi drugih jugoslovanskih čev-
ljarjev.

Tudi letos so pohiteli z izvozom,
kolikor se je le dalo, in do konca
julija izvozili že 75 odstotkov plani-
ranega na obe tržišči. Kot se je po-
kazalo, bi na zahod lahko izvozili
najmanj še za tri milijone dolarjev
več, toda proti tolikšnemu dodat-
nemu izvozu na zahod delavcem
Planike govori več dejstev.

Cene surovin in repromaterialov
čevljarjev so se v zadnjem letu dvig-
nile od 40 do 80 odstotkov. Takšne
inflacije pa inozemski trg ne prizna
in vsak dodaten izvoz bi prinesel
dodatno izgubo.

Zavora je še uvoz opreme. Za 8
milijonov dinarjev so je hoteli uvo-
ziti. Dobiti bi jo že morali, pa se je z
dovoljenji tako zavleklo, da jo bodo
dobili šele ob koncu leta. Tedaj pa
bo seveda že prepozno. Novo opremo
uvažajo namreč največ zaradi iz-
voza, kajti največje povpraševanje
je zunaj prav po obutvi, izdelani z
novo tehnologijo, kot so brizgani
podplati in podobno.

Tretjo oviro pa pomenijo zamude
pri dobavih repromateriala na do-
mačem trgu in prav zaradi omejitev
pri uvozu padec kvalitete surovin in
repromateriala. Vse to je povzročilo,
da so sredi julija kasnili z izvozom
54.485 parov čevljev na zahod. Zdaj
bo težko nadoknaditi to zamudo. Od
srede avgusta že delajo vse sobote in
zaenkrat je sklenjeno, da bodo tako
delali do konca septembra. Obenem
so bili primorani zmanjšati pro-
izvodnjo polizdelkov za ostale ju-
goslovanske čevljarje skoraj za po-
lovico – za večino jugoslovanskih
čevljarjev v Planiki brizgajo pod-
plate.

Za v bodoče bi v Planiki radi vsaj
za leto dni vnaprej vedeli, kakšen bo
sistem izvoza in uvoza, izvozne sti-
mulacije naj sledijo vsaj razliki v
ceni med domačim in uvoženim
repromaterialom, nadomestilo pa bi
morali dobiti tudi za preprečevanje
carinskih barrier na zahodni trg.
Nemčija namreč postavlja 8 od-
stotkov carine na uvožene usnjene
izdelke in 20 odstotkov na obutev iz
umetnih materialov. EGS je lan-
skega julija dovolila določeno brez-
carinsko kvoto, toda ta je bila v
dveh mesecih izkoriščena. Zato mo-
rajo biti naši čevljarji za 8 oziroma
20 odstotkov nižji v cenah, če hočejo
prodreti na trge EGS, kot so Italija,
Švica in Nemčija. To pa pri da-
našnjih cenah repromateriala ne gre
brez izgube. Prav bi bilo, da bi se
tudi te razlike upoštevale pri sti-
mulaciji izvoza.

Pa še to bi radi v Planiki, da bi se
tečaj dinarja sproti prilagojeval te-
čaju marke in drugih deviz in da bi
ne bilo omejevanja kategorij uvoza.
Šele ob takih pogojih tudi povečan
plan izvoza ne bo problem, niti
ogrožen dohodek, so prepričani v
Planiki.

D. Dolenc

SKUPNOST ZA ZAPOSLOVANJE KRANJ

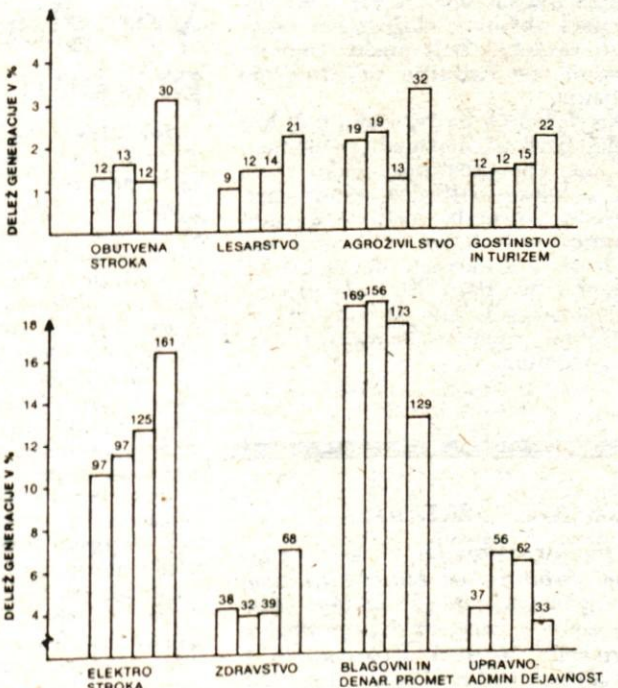
Več za tehniko in proizvodnjo

Ko tehtamo napore in učinke poklicnega usmerja-
nja, se srečujemo z vrsto meril. Pogosto se zado-
vo-
s primerjavo, če so poklicne odločitve skladne s
družinskimi potrebami združenega dela oziroma z
zelo šol, ki naj bi bila zrcalna podoba teh potreb.
za kazalec, o katerem se največ razpravlja in je
to leto v središču družbene pozornosti. Seveda pa
(ne)skladnost ne pove vsega. Pomembno je, koliko
se posameznikovi interesi ujeli z družbenimi potre-
mi. Ali smo dosegli najboljše izkoriščenost človeko-
vih zmogljivosti v izobraževanju in kasneje pri delu?

V tem sestavku se lotevamo sprememb pri vpisu
kranjskih osmošolcev v zadnjih štirih letih. Primerja-
je narejena po panogah, strokah in dejavnostih, saj
v usmerjenem izobraževanju učenci ne vpisujejo
v poklice, pač pa v vzgojnoizobraževalne progra-
me. To tudi pomeni, da se je neposredna primerjava s
preteklostjo pretrgala. Rezultati kažejo, da se je večje
več generacije odločilo za agroživljestvo, usnjarstvo,
obutev, elektrostroko, zdravstvo, delni napredek
kaže tudi v lesarstvu, gumarstvu, prometu in
gostinstvu, turizmu in kulturi.

nje: drugačna je zlasti mreža šol, spremenjena je se-
stava programov in smeri, razpis kadrovskih štipendij
pa domala nima štipendij za neproizvodne usmeritve.

Ob tem, da se je povečal vpis v agroživljestvo, us-
njarstvo, elektro stroko, lesarstvo, gumarstvo in turi-
zem, pa se je glede na družbena prizadevanja občutno
zmanjšal vpis v upravnoadministrativne dejavnosti, v
blagovnem in denarnem prometu ipd. Nezadovoljstvo
še vedno vzbujajo nekateri deficitarni programi, pose-
bej gradbeništvo.

Gibanje vpisa kranjskih osmošolcev v zadnjih
štirih letih po nekaterih panogah: podatki v zadnjem
stolpcu še niso popolni (letošnje leto). Nad stolpci, ki
prikazujejo relativna razmerja, to je delež celotne ge-
neracije, so zapisana absolutna števila. Kljub niha-
njem v preteklosti je največje spremembe prineslo us-
merjeno izobraževanje.

D. Babnik
F. Belčič

S prostori za kulturo revni Kranj

Na sejah skupščine kranjske kulturne skupnosti so postala že kar običajna vprašanja: kdaj bo obnovljen naš kulturni dom? Nič koliko-krat je bila že ostro postavljena zahteva, da je treba oder Prešernovega gledališča vendarle popraviti in razširiti. Vprašanja, ki dobe odmev v besedah: ni denarja!

Delegati odhajajo mrki in slabe volje, z občutkom, da ne morejo nič storiti.

Da bi razgrnila problematiko prostorov za kulturno in družabno življenje v kranjski občini, je kulturna skupnost izdelala temeljito analizo. Marsikdo, ki jo je natančno prebral, si je moral priznati, da pravzaprav ni vedel, da je res tako.

Trditve so opremljene s številkami in torej ne moremo drugače, kot da jim verjame.

Kranjske kulturne delovne organizacije razpolagajo s 5.676 kvadratnimi metri prostora. Na prebivalca torej odpade 0,039 kvadratnega metra. Slovensko povprečje pa znaša 0,078 kvadratnega metra, kar je natančno še enkrat toliko. Najbolj se republiški povprečju približa knjižnična dejavnost z 0,13 kvadratnega metra prostora na prebivalca (v Sloveniji povprečno znaša 0,19), krepko pa zaostajajo gledališka, arhivska in spomeniškovarstvena dejavnost, medtem ko je muzejsko galerijsko dejavnost zaradi pokrajinskega pomena težje primerjati.

Kranjska občina zaostaja tudi pri naložbah. V preteklem desetletju so namenili za obnovo prostorov kulturnih delovnih organizacij 6.508.508 dinarjev ali 101,76 dinarjev na prebivalca. Slovensko povprečje pa je znašalo 142,54 dinarjev, torej okroglo 40 odstotkov več.

Res pa je, da v začetku sedemdesetih let ni bilo tako. Tako so od leta

1971 do 1975 v Kranju za obnovo gledališča ter za napeljavo centralne kurjave v Gorenjskem muzeju in v Zavodu za spomeniško varstvo namenili 2.574.000 dinarjev, kar je 40,22 dinarjev na prebivalca, v Sloveniji pa je tedaj povprečje znašalo 20,30 dinarja, torej polovico manj. H krepkemu zaostajanju so torej »pripomogla« zadnja leta.

17 krajevnih skupnosti kranjske občine ima urejene prostore za kulturno in družabno življenje. Mednje smo šteli tiste kraje, ki imajo dvorano, primerno za večje prireditve, ter manjši klubski prostor. To so Stražišče, Primskovo, Besnica, Podblica, Cerklje, Goriče, Trstenik, Mavčiče, Naklo, Podbrezje, Bela, Kokrica, Predoslje, Senčur, Visoko, Trboje in Žabnica. Za kulturno dejavnost neprimerne prostore ima sedem krajevnih skupnosti: Velesovo, Zalog, Jezersko, Predvdor, Britof, Voklo in Bitnje. Zaradi dotrajanosti in zanemarjenosti kličejo po temeljiti obnovi. V teku je obnova doma v Predvdoru. Kar 19 krajevnih skupnosti pa nima nikakršnih prostorov za kulturno in družabno življenje. Če torej seštejemo krajevne skupnosti, ki imajo prostore, a so neuporabni, in krajevne skupnosti, ki nimajo nikakršnih prostorov, dobimo podatek, da v kranjski občini 61,5 odstotka občanov nima osnovnih pogojev za kulturno in družbeno delo.

Poglejmo še kulturne domove. Pri naložbah vanje gre v glavnem za vzdrževalna dela, napeljavo centralne kurjave, obnovo instalacij, strehe, nabavo opreme in izdelavo načrtov. V letih od 1970 do 1980 je največ denarja — 4.332.283 dinarjev — prišlo iz sredstev za obnovo domov, poškodovanih v potresu (Goriče, Trstenik, Predvdor, Predoslje). Kulturna skupnost je namenila 3.817.000 dinarjev, od tega v zadnjih petih letih le 1.311.000 dinarjev. Iz sredstev za gradnje družbenih objektov pa je bilo za kulturne domove namenjenih 2.315.500 dinarjev in sicer: Kokrica 1.348.000 dinarjev, Predoslje 387.000 dinarjev, Stražišče 580.000 dinarjev, nekaj je dobila tudi krajevna skupnost Čirče za izdelavo projektov in Visoko za obnovo.

V kranjski občini deluje pet kulturnih delovnih organizacij. Vse domujejo v starih stavbah, ki so večinoma še iz prejšnjega stoletja in zato za vzdrževanje zelo zahtevne. Po vojni v kranjski občini ni bila niti ena zgrajba namensko zgrajena za opravljanje kulturne dejavnosti. Podatek, s katerim se lahko »pohvali« le malokatera občina v naši republiki.

Do leta 1975 je torej kranjska občina še nekako stopala v korak z republiškim povprečjem, v zadnjih petih letih pa je krepko zaostala.

Zakaj? Predvsem zato, ker so v zadnjih letih drugod v Sloveniji marsikaj zgradili, obnovili.

Gradili in obnavljali pa so zato, ker je kulturnim skupnostim uspelo zagotavljati za naložbe potreben delež sredstev. Pri republiški kulturni skupnosti se je denar za naložbe natekal v okviru programa vzajemnosti in manj razvite občine so morale zagotavljati 20 do 30 odstotni delež, razvite pa 50 odstotni. Kranjska kulturna skupnost ustreznega deleža ni mogla zagotavljati, čeprav bi pri marsikaterih gradbenih delih mogla računati na sredstva iz programa vzajemnosti.

Tako je prišlo do razvojnega nesorazmerja. Kranjska občina je po družbenem bruto proizvodu na četrtem mestu v Sloveniji, pri prostorih za kulturno in družabno življenje pa krepko zaostaja za republiškim povprečjem.

Zaostanek bo težko nadomestiti, saj vemo, kako težko je zdaj z naložbami. Če je bilo pred leti »razumevanje« celo toliko, da so lahko denar iz programa vzajemnosti, ki je bil namenjen Trsteniku, prenesli v Mavčiče in deloma na Belo, zdaj pri obnavljanju krajevnih domov nanj ne bo več moč računati, saj so iz programa vzajemnosti financirane le naložbe širšega, občinskega pomena. Vprašanja, kdaj bo obnovljen naš kulturni dom, bodo dobivala še grenkejši odgovor: ni denarja!

Kranjska Osrednja knjižnica je zaradi kopičenja nove literature vse bolj utegnjena. Žgoč problem Gorenjskega muzeja so depoji, saj gradivo hrani v neustreznih podstrešnih prostorih, zaradi česar je izpostavljeno počasnemu propadanju. V Prešernovem gledališču se že leta bore za obnovo odra. Zavod za spomeniško varstvo dela v povsem neustreznih prostorih. Zgodovinski arhiv ima skladišča za arhivsko gradivo raztresena po vsej Gorenjski, marsikje prenatrpana in v neustreznih stavbah.

V tekočem srednjeročnem razdobju ima kulturna skupnost za najnujnejša dela predvidenih 23.590.000 dinarjev. Letos je namenila 5.895.000 dinarjev pokritju stroškov pri obnovi doma v Stražišču in za najnujnejšo obnovo doma Korotan na Jezerskem. Po samoupravnem sporazumu o združevanju sredstev za izgradnjo družbenih in komunalnih objektov pa bo šele leta 1984 razpolagala z večjim delom sredstev in tedaj predvideva obnovo odra Prešernovega gledališča in prva popravila strehe v gradu Kiselštajn.

Brez dvoma bodo torej morali v kranjski občini v naslednjem planskem razdobju bolj misliti tudi na prostore za kulturno in družabno življenje.

Ne nazadnje pa bo treba bolj kot doslej poiskati možnosti večnamenske uporabe prostorov. Tako bi se lahko šolske knjižnice odprle tudi krajanom in ne bi imeli v krajevnih skupnostih dveh knjižnic, eno v šoli in drugo v krajevnem domu kot na primer v Stražišču. Ali pa bi gasilski dom usposobili tudi za kulturne in družabne prireditve, kakor so to storili v Dupljah.

M. Volčjak

Krajan razstavlja

Ze tretja razstava, ki jo je z namenom ohraniti staro kmečko tradicijo in spoznati interese in dejavnost krajanov v prostem času pripravilo Turistično društvo Kokrica, je v štirih dneh prikazala pisano podobo življenja na Kokrici. Glavino razstave so predstavljala ročna dela, predstavili pa so se tudi lovci, rejci malih živali, domači umetniki, vrhunski športniki olimpijci, zbiralci starin in drugi. Posebno dragocen del razstave sta staro kmečko orodje in dekorativna oprema nekdanjih kmečkih domov, ki budi spomine na stare čase.

Malomarnost ali res nevednost

Kulturna skupnost Slovenije je julija izdala lično knjigo, ki lahko služila kot statistični priročnik in nosi naslov Plan kulturne skupnosti Slovenije od leta 1981 do 1985. Plan vsebuje srednjeročne cilje kulturnega razvoja, obveznosti in ukrepe za realizacijo. Načrtu priložena obširna dokumentacija, v kateri so prikazani razpoložljivi podatki o kulturnih zmogljivostih po posameznih občinah. Do tega lepo in prav. Pri teh zmogljivostih pa se zatakne.

Podatki o občini Tržič so polni protislovij ali pa so celo neresni. Pri podatkih o kulturnih organizacijah naletimo na čudno kombinacijo. Delovali naj bi Glasbena mladina in Zveza kulturnih organizacij, kar ustvarja občutek, da je Glasbena mladina posebna ustanova, ne društvo, ki je v okviru ZKO in se iz tega vira tudi financira. Na strani je navedeno, da imamo v Tržiču knjižnico in kino, le nekaj metrov naprej pa je v tabeli po podatkih za leto 1979 razvidno, da nimamo niti kinematografa niti knjižnice! Znano je, da sta ob Tržiču že zelo dolgo ... Prav tako je v knjigi podatek, ki bi ga bili vsi ljubitelji glasbe, saj naj bi imeli tri prodajalne plošč in kasete, resnici pa je ena sama, pa še ta dobiva material z zamudo in le nekaterih firm. Še večja napaka pa je pri naštevanju mest, s katerimi Tržiška občina pobratena. Občina Zaječar, s katero Tržičane veže dolgoletno prijateljstvo, skovano v vojnih časih, je sploh izpuščena, je nerazumljiva malomarnost. Kulturno pa so pobrateni s Kulturno Branko Cvetković iz Beograda, pa z Občinami nad Trstom Repentaborom.

Prav zanimivo bi bilo izvedeti, kje so sestavljali knjige, ki občinam ni najbolj zanesljiva, našli omenjene podatke. Nerodno bi le bilo, če se v naslednjem planu kulturne skupnosti Slovenije za obdobje od leta 1985 naprej pojavil kakšen načrt o tem, da bi bilo treba v Tržiču ustnoviti knjižnico.

M. Fornazarič

Člani citraške skupine iz Tržiča

Citre niso pozabljene

Tržič — V tržiški občini deluje že pet let citraška skupina. Matej Lončar je njen član že od ustanovitve. Skupina, ki deluje v okviru društva Pobratenje, je nastala na pobudo nekdanjega predsednika tržiškega kulturnega društva Marjana Zupančiča, ki je tudi sam član skupine. Poleg Lončarja in Zupančiča sodeluje še kitarist Matjaž Meglič. Igrajo instrumentalno glasbo, ki je sicer sami ne pišejo, velikokrat pa jo priredijo svojim potrebam. Oba citraša igrata svoj instrument že zelo dolgo, Lončar deset in Zupančič že dvajset let.

Tržičani jih dobro poznajo, saj nastopajo na vseh pomembnejših prireditvah, veliko tudi gostujejo drugod. Bili so že v Beogradu, v pobratenih mestih tržiške občine, štirikrat so igrali za italijanske Slovence, bili so na Bledu, pri koroških Slovencih.

Več gledaliških prireditev

Jesenice — Amatersko gledališče Tone Čufar Jesenice je od januarja letos pripravilo na odru jeseniškega gledališča 39 lastnih predstav. Igralci so se predstavili v delih Gugalnik, Maticek se ženi, z Učno uro, z Jakobom Rudo ter z delom Vpliv gama žarkov na rast rumenih marjetic. Največkrat so zaigrali Linhartovega Maticke, precej pa so tudi gostovali. Število obiskovalcev se je povečalo v primerjavi z lanskim letom, prav tako pa tudi število predstav. V prvem polletju letošnjega leta so imeli na 39 predstavah 9.023 obiskovalcev, lani na 31 predstavah 5.628 obiskovalcev in leto prej so pripravili 23 predstav, ki si jih je ogledalo 3.457 obiskovalcev. Podatki kažejo, da je bila jeseniška sezona uspešna.

Se bolj spodbudni pa so podatki gostovanj igralcev jeseniškega gledališča. Tako so gostovali v Kropi, v Bohinjski Bistrici, v Gorjah, v Ribnem, v Radovljici, v Valjevu, v Pirničah, Horjulju, Trbovljah, Železnikih in Skočjanu pri Domžalah. Skupaj so pripravili 17 predstav, medtem ko so si Jeseničani v amaterskem gledališču na Jesenicah lahko ogledali šest predstav gostujočih gledališč. Le-te si je ogledalo 1.713 obiskovalcev.

D.S.

Do lani so nastopali skupaj s rom iz Bukovcev, vendar so s nastopom prenehali zaradi oddaljenosti.

Citraši imajo svoje prostore v šolskem Domu družbenih organizacij. Načrtov imajo veliko, posebej zato, ker jih poslušalci vedno sprejmejo, še posebno zunaj. Obenem pa njihovo vztrajno igranje citer vliiva upanje, da slovenski instrument še ne bo kmalu pozabljen.

M. Fornazarič

Premalo mentorjev

Jesenice — V prvem polletju letošnjega leta je bilo v organizaciji Zveze kulturnih organizacij 12 niške občine skupaj 242 raznih kulturnih prireditev ali kar 9 prireditev na teden. Kljub spodbudnemu številu prireditev v občini niso tavljaljo, da imajo precejšnje pomanjkanje strokovnih organizacijskih kadrov ter denarja, ker materialni stroški prireditev to naraščajo. Vsekakor so posebej za društva, ki imajo upravljati s kulturnimi domovi, društva so v Mojstrani, na Horjuli, v Žirovnici in na Bledu. Dotacija je premajhna, zato lahko načrtovali kakršnokoli prireditev, denarja jim ostane redna in nujna vzdrževanja.

V prihodnje si bodo pri zvezi kulturnih organizacij prizadevali, da preko kulturne skupnosti Jesenice uredi sistemsko financiranje vzdrževanja kulturnih domov, to v proračunu namenijo tudi za stva.

Dobro se zavedajo, da je vsak kulturni uspeh odvisen od sposobnosti zavzetih mentorjev, zato naj dolgoročno sistemsko vzgojo kulturnih in organizacijskih delavcev kulturni poskrbeli za kvaliteto, tako pa so se domenili, da v prihodnje število kulturnih prireditev naraščalo. Obdržali naj bi število, obenem pa poskrbeli, da bilo čimveč prireditev kvalitetno. Nujno pa bo tudi še večje medsebojno povezovanje in sodelovanje javincev kulturnega programa v prihodnosti.

Ljubo Kozic razstavlja v Iskrini avli na Laborah — Razstava sodi v okvir kulturnega sodelovanja med kolektivoma Iskre iz Kranja in LTH iz Škofje Loke, kjer je Ljubo Kozic, član Društva likovnih samorastnikov pri ZKO Škofja Loka, zaposlen. Njegova likovna prizadevanja vzbujajo pozornost posebej zaradi konvekso oblikovanih plošč, na katere nanaša svoje kompozicije in vbojline na svojstven način spreminjajo naslikano predmetnost.

Pisateljica Berta Golob je v knjigi »Sovražim vas« zbrala prgišče pretresljivih črtic, s katerimi razkriva stisko mladih fantov in deklet, ki jih je življenje pahnilo pod streho vzgajališča v Predvdoru.

Deklica, ki sovraži

Pravi: sovražim vas vse, še hiše, ker so delo človeških rok. Sedi v zadnji klopi. Neka roka je v njen rojstni list zapisala: OLGA. Življenje jo je takoj poglano v vrtinec. Gledam jo, kako boljši in presoja.

Olga ni imela otroštva. Sončnega že ne. Najbolj razume besede: pah-niti v temo.

Včasih je nenavadno lepa. Takrat si mislim: zdaj se je vendar umirila. Spoznala je, da ni preteklosti. NEKOČ BO TUDI ONA IMELA SVOJ DOM.

Na njenem obrazu pa sij prehitro ugaša. Golta jo obup. Kaj ve veseli pijani svet, kako je Olgi! Tudi jaz ne vem dovolj. Toda NEKAJ MORAM STORITI ZANJO. Ali bo spet ponavljala?

Olga je deklica, ki sovraži s srcem, ne z besedami. Vrglo jo je na stranski tir. Teško mi je, ker pelje njena ulica v slepo. Ljudje, bodite človeški! Dajte ji ljubezen. Povejte ji, katera pot je prava. Olga še predobro ve, da je zašla. Odkar je spoznala laž, ničesar več ne verjame.

Tiha je. Če joku, ihti navznoter. Malo stvari je povedala tako odkrito kot to, da sovraži. »SOVRAŽIM VAS VSE,« je rekla. »Še hiše, ker so delo človeških rok.«

Fegrini spominska dirka maršala Tita

Brdo - Za razvoj konjereje in konjeniškega športa na Brdu, v Sloveniji in Jugoslaviji je bila nedelja, 6. septembra, vsekakor pomemben mejnik. Titovo Brdo je dobilo sodoben in vzorno urejen hipodrom, ki so ga tudi s prostovoljnimi delom gradile številne delovne roke. 80 tisoč kubičnih metrov materiala so za tribuno na vozili delavci Cestnega podjetja Kranj in kranjskega Gradbinca. Železniško gospodarstvo je prispevalo betonske pragove, odpadni material so primaknili tudi gro-supeljski gradbeniki, ljubljanski komunalci, jeseniški železarji, na pomoč so pristopili pripadniki JLA. Veliko so k delovni zmagi prispevali tudi mehaniki in vzdrževalci delovnega kolektiva Brdo in Bled ter še številni drugi. Ob novem hipodromu na Brdu razmišljajo tudi o vzreji ljutomerskih kasačev, s čimer bi vsaj delno zapolnili vrzel, ki je nastala po ukinitvi kobilarne v Turnišču.

V nedeljo sta prireditelja, konjeniški klub in rejni center Brdo, pripravila na novem hipodromu vrhunsko kasaško tekmovalstvo z udeležbo vseh najhitrejših konj, kar jih premore jugoslovanska reja. V vseh šestih dirkah je nastopilo preko 60 konj in njihovih voznikov, ki so se potegovali za 245 tisoč dinarjev nagradnega sklada. V najzanimivejši tekmi, »Spominska dirka maršala Tita« je blizu dvajset tisoč gledalcev z navdušenjem pozdravilo zmago triletne Fegrine z voznikom Antonom Slavičem iz Ljutomer. V obeh voznikah z avtoštartom na 1600 metrov dolgi progi je bila v konkurenci 3-4 do 12-letnih kasačev za malenkost hitrejša od Dimitrija MS Marka Slaviča, zmagovalke nedavnega 54. jugoslovanskega kasaškega derbija v Osijeku. Fegrina je letos dosegla že devet zmag, na Brdu pa je za nameček dosegla tudi najboljši kilometriški čas 1.21,5. Tretje mesto v spominski dirki je pripadlo upu prireditelja in edinemu »ženskemu tandemu« na dirki, 4-letni temnorjavi Lepeni na vajetih Angelce Škofic iz bližnje Illoke. Hitronoga Fegrina si je za zmago prislu-

Novozgrajeni hipodrom na obrobju brdskih gozdov je svečano odprl predsednik časnega odbora prireditve in član sveta federacije Ivan Maček-Matija. - Foto: C. Z.

dirki izkazal Roksi Tineta Jagodica mlajšega. Dirko Storžič za slabšo skupino dvoletnih naraščajnikov je premočno dobil Parnas na vajetih Branka Selinška (Slovenija), v boljši skupini dvoletnikov na 1400 metrov pa si je precejšnjo prednost pred zasledovalci nabral žrebce Adio Damirja Šoparja (Hrvatska). Dosele največjo konjeniško prireditev v Sloveniji so zaključile kmečke dvoprege z vozniki v narodnih nošah v svobodnem handicapu. Zadnji na štartu in prvi na cilju je bil Anton Pavlin z Nakla.

Rezultati - »Spominska dirka maršala Tita« na 1600 metrov (3-do 12-letni kasači s časom 1.24,5 ali boljše) - I. voznja: Fegrina, Alojz Slavič 1.22,0, 2. Dimitrija MS, Marko Slavič ml. 1.22,7, 3. Lepena, Angela Škofic (vsi Slovenija) 1.22,9; II. voznja: 1. Fegrina, Alojz Slavič 1.21,5, 2. Dimitrija MS, Marko Slavič ml. 1.21,7, 3. Duk, Boris Dolinar (vsi Slovenija) 1.23,0; končni vrstni red: 1. Fegrina, Alojz Slavič 2 točki, 2. Dimitrija MS, Marko Slavič ml. 4, Lepena, Angela Škofic 7; dirka »Grintovec« na 1600 metrov (3-do 12-letni kasači s časom 1.26,1 do 1.31,0): 1. Dukat II, Matevž Krušič 1.26,0, 2. Lars, Borivoje Cocić 1.27,8, 3. Neni, Franc Novak (vsi Slovenija) 1.28,0;

dirka »Storžič« na 1400 metrov (2-letni kasači s časom 1.37,1 ali slabše): 1. Parnas, Branko Selinšek 1.30,3, 2. Fisko, Mirko Hanžeković 1.33,3, 3. Perino, Jože Mencin (vsi Slovenija) 1.34,4;

dirka »Kočna« na 1400 metrov (2-letni kasači s časom 1.37,0 ali boljše): 1. Adio, Damir Šopar (Hrvatska) 1.29,2, 2. Lahor II, Jožef (Vojvodina) 1.31,0, 3. Lansped, Matko Galunder (Slovenija) 1.31,2;

dirka »Triglav« na 1600 metrov (3-do 12-letni kasači s časom 1.24,6 do 1.28,0): 1. Lame, Jože Šifter 1.23,9, 2. Roksi, Tine Jagodica ml. 1.24,6, 3. Fislord, Janko Slavič (vsi Slovenija) 1.24,8;

dirka »Matija Gubec« na 1600 metrov (svobodni handicap za kmečke dvoprege): 1. Anton Pavlin, Naklo, 2. Anton Konc, Visoko, 3. Janez Draksler, Jezerško. C. Zaplotnik

Se zadnji pomenek pred štartom - Jože Rendulič (AMD Kranj) in Branko Ahačič (AMD Tržič)

Avtomoto šport

Smola Mlinarja pred domačim občinstvom

Šol - Domače avtomoto društvo je pred tednom organiziralo na novi tekmovalni progi republiko prvenstvo v motokrosu v kategorijah do 50, 125 in 250 prostorninskih centimetrov. V razredu 125 prostorninskih centimetrov je bil najboljši v letosni sezoni Sandi Jakopič, član AMD Bled, ki je s to zmago še boljši utrdil na čelu razvrstitve. Tržičan Bojan Pavlin je s solidno vožnjo privozil četrto mesto. Dirka v razredu do 125 prostorninskih centimetrov je vsem gledalcem - ob katerih je bilo zbralo blizu tri tisoč - prinesla veliko športnih užitkov. Po ogorčeni boju je zmaga pripadla Franježu iz Kranja, drugi je bil Sovič iz Celja in tretji Marjan Mlinar (AMD Radovljica). Ostalim avtomotošportistom so zasedli naslednja mesta: Stane Vuzem (AMD Radovljica) je bil peti, Darko Zoran (AMD Tržič) deveti, Jernej Ferlic (AMD Tržič) deseti in njegov klubski tekmelec Trček trinajsti.

Najmočnejša konkurenca je bila v kategoriji najtežjih motorjev, kjer se je za zmago potegovalo 49 tekmovalcev. Med njimi so imeli pomembno besedo na dirki domači dirkači. Marjan Mlinar (AMD Tržič) je v prvi vožnji celo zmagal, v drugi pa prav tako vodil, vendar pa je po drugi vožnji zmagal njegov klubski tekmelec, ki sta pristala na četrtem oz. petem mestu. Marjan Mlinar klub v domači progi še vedno vodi v skupni seštevku za republiko prvenstvo. Ekipno so slavili motokrosisti AMD Radovljica, domačini so bili tretji, Radovljica sedmi, ekipa AMD Tržič deveta, medtem ko so bili blejski tekmovalci med sedemnajstimi ekipami.

Atletika

Skromna udeležba

Celje - Na stadionu Borisa Kidriča Celje je bilo republiko atletsko prvenstvo za starejše mladince in mlade. Nastopilo je le okoli 100 tekmovalcev in tekmovalci iz 17 atletskih organizacij. Rezultati so bili povprečni, ker niso precej vplivalo dokaj hladno in vetrovno vreme. Najuspešnejši so bili atletski Kladivarja, ki so osvojili vse odličje, z osmimi odličji so se udeležili tudi Kranjčani, vendar so tokrat

II. gozdni tek na Kokrici
Dobra telesna pripravljenost

Kokrica - Športno društvo Kokrica je nedeljo pripravilo deveti gozdni tek, ki je bil tokrat drugič tudi uvrščen v ko-munističnih prireditvah hoje in teka marške zveze Slovenije. Telesno pripravljenost pred zmagom rekreativnim tekom je preskusilo 252 delovnih in občanskih tekmovalcev v Sloveniji. V tej je udeležilo trin poha, ostali pa so nastopili v 26 žensk - pa so nastopili izmed disciplin na šest oziroma kilometrov dolgi progi. Vsi, ki so se priredili tudi do cilja, in s tem pokazali dobro telesno pripravljenost. Najboljše udeležence nedeljskega teka so vodili Udimboršta je bil 57-letni Marjan Mlinar iz Kranja.

Rezultati - ženske do 25 let: 1. Jeli (Bled) 29.41,4, 2. Marija (Nemilje) 29.45,0, 3. Irena Bu (Brito) 30.27,0; ženske do 26 do 30 let: 1. Irena Dolenc (Poljane) 29.08,7, 2. Irena Mihalec (Domžale) 29.30,2, 3. Irena Budna (Črnuče) 30.45,0; ženske do 31 let: 1. Greta Rozman (Kranj) 32.15,8, 2. Mira Krampi (Kranj) 32.15,8, 3. Helena Žigon (Ljubljana) 32.33,0; do 32 let: 1. Mladen Kršek (Vrhnj) 33.40,6, 2. Andrej Horvat (Radovljica) 33.40,6, 3. Silvo Vižintin (Radeče) 33.40,6; do 33 let: 1. Branko (Tržič) 33.40,3, 2. Bojan Cvajnar (Vrhnj) 34.27,0, 3. Ivo Čarman (JLA) 34.27,0; do 34 let: 1. Milan (Radovljica) 34.06,0, 2. Bernard (Škofja Loka) 36.34,0, 3. Svjetlan (Ljubljana) 36.37,0; do 35 let: 1. Rok Stros (Kranj) 36.20,0, 2. Jože Jošt (Naklo) 39.34,0, 3. Ivan Bar (Ljubljana) 39.46,0; do 36 let: 1. Srečko Jošt (Naklo) 46.13,0, 2. Srečko (Maribor) 46.21,0, 3. Ivan Jošt (Naklo) 46.22,0.

C. Z.

Tekmovalstvo so uspešno organizirali športni delavci domačega avtomoto društva ob velikodušni pomoči Tržičanov, ki imajo s tovrstnimi dirkami več izkušenj. M. Jenkole

DIRKO KONČAL LE AHAČIČ

Bačka Palanka - Na predzadnji dirki za državno prvenstvo v motokrosu v kategoriji do 250 prostorninskih centimetrov v Bački Palanci se je od treh gorenjskih tekmovalcev uvrstil le Branko Ahačič (AMD Tržič), medtem ko je Jože Rendulič (AMD Kranj) odstopil zaradi padca, Matjažu Globočniku (AMD Tržič) pa se je med vožnjo strgala pogonska veriga. V skupni uvrstitvi za državno prvenstvo je Branko Ahačič iz Tržiča na sedmem mestu. Do konca prvenstva je na sporedu samo še dirka v Karlovcu 13. septembra letos. M. Jenkole

USPEŠNI NA TRETJI DIRKI

Celje - V organizaciji avtomoto društva Slavko Šlander iz Celja je na kartodromu Ljubecna potekala tretja dirka za republiko prvenstvo v kartingu. V konkurenci stotih tekmovalcev so se odlično držali tudi trije blejski kartisti. Sandi Jakopič je v razredu do 90 kubičnih centimetrov - nacional zasedel tretje mesto. Vladimir Berce in njegov klubski tekmelec Vlad Grzetič sta nastopila v razredu do 125 prostorninskih centimetrov - C2 in v konkurenci 22 tekmovalcev osvojila šesto oz. deseto mesto. Ekipno so bili Blejci šesti. M. Jenkole

Nogomet

V ČETRTEK
NAKLO - MARIBOR

Kranj - Nogometaši Nakla so z uvrstitvijo v finale tekmovalstva za pokal maršala Tita na področju Slovenije dosegli največji uspeh v zgodovini kluba. V četrtek, 10. septembra, ob 16. uri se bodo na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju z moštvom Maribora pomerili v finalnem obračunu za dragoceno lovoriko. Ljubitelji nogometa, vabljeni!

Balinarski turnir

Radovljica - V organizaciji domačega balinarskega kluba je bil v nedeljo, 30. avgusta, na baliniščih v Radovljici mednarodni balinarski turnir za XVI. pokal Gorenjske, na katerem je sodelovalo 12 štirčlanskih moštev iz Slovenije, Hrvaške in sosednje Italije. Med njimi so bili tudi balinari iz prijateljske občine Buje in zamejski Slovenci s Tržaškega. V polfinalnih srečanjih so tekmovalci BK Šiška premagali BK Zarja s 13:10, nato pa prvo moštvo Radovljice tekmovalce BK Gennari iz Rijeke s 13:9. V boju za tretje mesto je Zarja dobila tekmo z Gennari z izidom 13:4, v sklepni borbi za prvo mesto pa je moštvo BK Šiška tesno, s 13:12, premagalo Radovljčane. Pokal in prvo mesto so osvojili tekmovalci BK Šiška, 2. mesto BK Radovljica in tretje mesto BK Zarja Ljubljana. JR

Kolesarstvo
Hitra trojica

Grosuplje - Sobotna trinajsta kolesarska dirka za veliko nagrado Roga, ki je bila zadnja v konkurenci za slovensko prvenstvo, je bila zanimiva kot že dolgo ne. Člani, pomerili so se na 140 kilometrov dolgi progi od Grosuplja do Stalcarjev na Kočevskem in nazaj, so presenetili že 500 metrov po štartu, ko so se od glavne odlepi Cerin, Cuderman, Polončič, Bulič, Ropret, Pavlič, Povirk in Borovčanin.

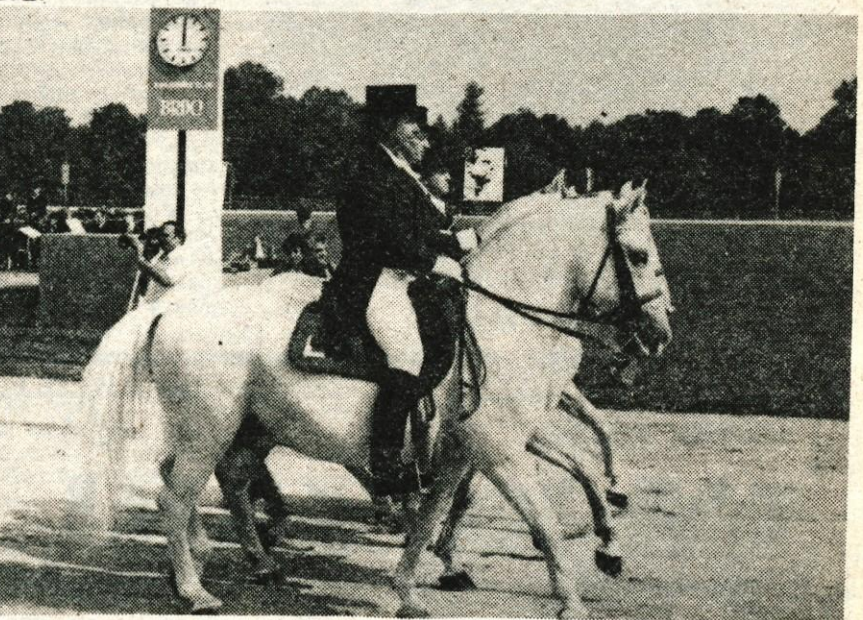
V obratu je bila na čelu le še trojica kolesarjev. Cerin, Pavlič in Cuderman so bili tedaj 40 sekund pred zasledovalcem Buličem, 55 sekund pred Ropretom in Polončičem ter kar dve minuti pred glavnino. O zmagovalnem dirke pa je odločil sprint. Najmočnejši je bil ljubljčan Cerin.

Rezultati - člani (140 km): 1. Cerin (Astra), 2. Pavlič (Rog), 3. Cuderman (Sava) vsi 3:19,50, 4. Polončič (Rog), 5. Bulič (Siporex), 6. Ropret (Sava) vsi 3:21,59; starejši mladinci (115 km): 1. Zevnik (Sava), 2. Sterpin (Siporex) oba 2:56,40, 3. Podobnik (Reka), 4. Bosanac (Beograd), 5. Lampič (Sava) vsi 2:56,55; mlajši mladinci (75 km): 1. Papež (Novoteka), 2. Pintarič (Astra) oba 1:55,12, 3. Šebenik (Rog), 4. Šircelj (Astra), 5. Pagon (Sava), 6. Lah (Rog) vsi 1:57,50. Vrstni red za slovensko prvenstvo - člani: 1. Polončič (Rog) 63 točk, 2. Cerin (Astra) 60, 3. Cuderman 47, 4. Ropret (oba Sava) 36, 5. Rakuš (Rog) 33; starejši mladinci: 1. Zevnik 65, 2. Lampič (oba Sava) 62, 3. Hamun 61, 4. Kosirnik (oba Sava) 52, 5. Kavaš (Sava) 51; mlajši mladinci: 1. Papež (Novoteka) 88, 2. Remc 58, 3. Ugreševič 54, 4. Pinterič 52, 5. Šircelj (vsi Astra) 49.

V nedeljo se je okrog 150 kolesarjev pomerilo še na dirki po ulicah Grosuplja. Med člani je bil najboljši Ropret pred Cudermanom in Frelhom (vsi Sava), med starejšimi mladinci Lampič (Sava) pred Kosirnikom in Polončičem (oba Rog), med mlajšimi mladinci pa Šebenik (Rog) pred Ugreševičem (Astra) in Pagonom (Sava).

Nemirna Fegrina na vajetih Antona Slaviča, zmagovalka spominske dirke maršala Tita, je komajda prišla po prehodni pokal pred tribuno. Predal ga je predsednik Konjeniške zveze Slovenije generalmajor Miha Petrič. - Foto: C. Z.

Med posameznimi kasaškimi dirkami so pokazali svoje mojstrstvo »kraški bisert«, lipčanci iz Lipice. - Foto: C. Z.

Veliko grobosti in malo hokeja

Jesenice - S povratno tekmo v karavanškem pokalu med Kapfenbergom in Jesenicami se je v železarskem mestu tudi uradno pričela nova hokejska sezona. Zal je blizu tisoč gledalcev v dvorani Podmežaklo že na prvi tekmi bolj uživalo ob grobosti obeh ekip kot ob hokejskih mojstrovinah starih rivalov. Po vrsti izključitev na obeh straneh je v 47. minuti po izenačujočem zadetku Laha prišlo do pretepa. V njem so sodelovali igralci obeh ekip. Tekma je bila prekinjena, hokejisti avstrijskega prvotilgaša pa so zapustili »vroče« ledeno ploskev. V slačlinah so ostali do žvižga glavnega sodnika Vistra, ki je pri rezultatu 3:3 odpisal konec tekme.

Prva tretjina se je končala brez zadetkov. Jesenčani so imeli pred kapfenberškim golom nekaj več priložnosti kot gostje na nasprotni strani, toda puck ni hotel tudi zaradi nespretnosti napadalcev za hrbet vratarja Schilcherja. V drugem delu je igra postala živahnija. V 25. minuti je Dosi popeljal Kapfenberg po napaki domače obrambe v vodstvo. Veselje Avstrijcev je bilo kratkotrajno. Novinec v domači ekipi iznajdljivi Borse je v enem izmed nasprotnih napadov s strelom v mrežo vzpostavil ravnotežje na igrišču. Kapfenberg je ponovno popeljal v vod-

stvo izkušeni Jakušev, nekdanji član »Zbor-naje komande«, končni rezultat tretjine pa je v 29. minuti postavil Dosi.

Tretja tretjina je trajala le sedem minut. Po zadetku Šuvaka v 46. minuti - znižal je vodstvo Avstrijcev na 2:3 - je glavni sodnik Vister zaradi grobe prekrška in nešportnega obnašanja izključil prvega vratarja gostujoče ekipe Schilcherja do konca tekme. Zamenjal ga je Holzer, ki pa je moral takoj priznati premoč spretnemu Lahu. Po izenačujočem zadetku se je igra nadaljevala, toda še ob naslednjem »trku« dveh igralcev napeti živci niso več vzdržali. Po prerivanju in nekaj boksarskih udarcih hokejistov obeh ekip so Avstrijci zapustili ledeno ploskev in se nanjo ni so več vrnili.

V prvi tekmi so igralci Kapfenberga na domačem ledu premagali železarje visoko s 3:12 (0:4, 2:5, 1:3). Tudi v tem srečanju se je borbenost izrodila v grobost. Sodniki so Jesenčane kot za stavo pošiljali na kazensko klop. Na njej so odsedeli nič manj kot 34 minut. V soboto so državni prvaki visoko porazili hokejiste Celja s 14:5 in s tem osvojili prvi točki v karavanškem pokalu. Jutri bo v okviru tega tekmovalja v dvorani Podmežaklo prvi letošnji obračun med Jesenicami in ljubljansko Olimpijo. C. Zaplotnik

ANDREJ ŠTREMPELJ

LHOTSE 7

Prva stvar, ko prideš v šotor, je kuhanje. Kdor prvi pride, takoj prižge gorilnik in pristavi skledo s snegom. Velike količine pijače so potrebne, da si pogasimo žejo. Zunaj je še pozno v noč snežilo. Plazovi so hrumeli na obeh straneh tabora. Sem in tja je kakšen večji puh prinesel snežno pošiljko tudi na šotore. Dvakrat je med snegom prifrčalo tudi kamenje. Ko smo se navadili na to neobičajno uspravanko, smo zaspali.

Zadrga pri šotoru je povsem zmrznila. S težavo sem jo odprl in pogledal ven. Visoka oblaknost mi ni nič razveselila. Preden smo si skuhalih zajtrk se je vreme še poslabšalo. Od Namcheja sem se je bližalo sneženje. Šest in sedem tisočaki so drug za drugim izginjali v megli. Fronta se nam je hitro bližala. Ko je požrla še Amaj Dablam, ni bilo nobenega dvoma več, da ne bomo prišli na dvojko. Že drugič smo šli na hrib z istim ciljem. Pa nič! Kar tako se pa tudi nismo hoteli predati. Poizkusili smo napeti nekaj lestev. V stopetdeset visokem skalnem skoku so bile napete le vrvi. Za nošnjo težkih tovorov, so bile neobhodno potrebne lestve. Na prvi polici nad strmimi ploščami sta Nejc in Franček začela zabijati kline za sidrišče. Zakopan v globok sneg sem ju varoval. Snežilo je bolj in bolj. Skozi hrumenje prvih plazov je prišel do nas Vikijev glas, da naj sestopimo. Po vrvi smo se spustili do enke. Viki je bil že pod njo.

Megle v dolini so se razkadile. Na ledeniku, nekoliko nad depojem, smo zagledali pet pik. Aleš je poslal novo ekipo na enko. Pogled od tovarišev v dolini mi je odtrgal pok v steni Lhotse Shar. Ogromna količina ledu se je odlomila v serakih. Ledeni plaz je s fantastično naglico pridobil svoj obseg. Oblak ledenega prahu se je bližal naravnost proti petim pikam. Izgledali so kot majhne neobgljene mucke. Takoj po poku so vsi obstali. Nekaj časa so nepremično opazovali plaz. Ko jim je zavest prešinilo dejstvo, da gobasta pošast drvi naravnost proti njim, so se pognali

v tek. Vsak je tekel po svojih močeh in pameti. Potem jih je zakril bel oblak plazov. Pri srcu me je močno stisnilo: po njih je! Vsega me je napolnil do tedaj povsem neznan občutek strahu pred katastrofo. Ledeni drobri se je počasi usedal. Pike so se druga za drugo začele premikati in sestopati nazaj proti depoju. V močnem sneženju in bobnenju plazov smo sestopili tudi mi iz tabora ena.

Ves dan in še pozno v noč je snežilo. V bazi je zapadlo več kot deset centimetrov snega. Popoldne je prišlo v bazo nekaj tovorov. Dobil sem svoj osebni sod. Zaradi slabih letalskih zvez nam je manjkalo še dobrih del tovorov. Večina opreme za šerpe je bilo še na poti. Zato so posedali v bazi in lenarili. Tudi precej sahibov je še vedno čakalo na svojo osebno opremo. Že štirinajst dni so bili v enih in istih cunjah. Dereze, cepine, pasove in drugo opremo smo posojali drug drugemu. Po dolgem času smo s skupnimi močmi zbrali opremo za nekaj Šerp, da so lahko začeli z nošnjo do tabora ena.

Osem dni po našem prihodu v bazo je prišlo iz doline nekaj tovorov z napolitankami in bombami. Veseli smo jih bili kot otroci. Čivč je po kosilu razdelil napolitanke. Vsak je dobil en zavoj. Skoraj vsi smo jih takoj pojedli.

Prvi april je pač dan, ko marsikdo nasede laži. Od kar smo odšli od doma, skoraj mesec dni je bilo od tega, še nismo dobili pošte. Zato je ta dan marsikdo ostal grenko razočaran nad prvoaprilsko šalo, češ da je dobil pošto. Že naslednjega dne se je vrnil tekač in Lukle. Iz svoje prve poti je prišel praznih rok. Nobene pošte! Razočaranje je bilo veliko.

Vsa kič, ko smo se prebijali skozi plazove proti enki, sem bil popolnoma premočen. Prvič nisem imel s seboj ničesar, da bi se preoblekel. Hudo sem se prehladil. Svoje je dodal tudi sneg. Neprestano smo vdihavali drobne snežne kristale. V bazi sem se počutil vedno slabše. Kašljal sem kot jetični bolnik. Zaradi bolečin v grlu sem le s težavo požiral. Ves sem bil mlahav. Poiskal sem Doka in se mu zaupal. Izmerila sva temperaturo: 38! S polnimi žepi aspirina sem takoj po večerji odšel spat. Vso noč sem se dušil zaradi kašlja.

Zjutraj je bilo nekoliko bolje. Čez dan je pihal v bazi hud veter, ki je skoraj prevračal šotore. Včeraj je skupina, namenjena na enko, odnehala še pred polovico. Zaradi globokega snega je bilo napredovanje nemogoče. Popoldne si ne upam niti govoriti, tako me boli grlo. Jutri še ne grem na grib. V takih trenutkih je vse temno obarvano: hrib, ekspedicija na sploh, tovariši, vse! Na živce mi gre najmanjša malenkost. Najraje ves dan prečepim v šotoru in berem knjige. Teh imam letos za eno majhno knjižnico.

Iz tabora dve, oziroma mesta, kjer smo tabor nameravali postaviti, so prihajale slabe novice. Ledeni plast na koncu rezine je debela le pol metra. To je premalo, da bi lahko izkopali polico za šotore. Poleg tega je led zelo trd in pomešan s kamenjem. Odložili smo se, da bomo poizkusili z mrežo.

Veter v bazi je iz dneva v dan močnejši. Ponjave, ki so napete preko kuhinje, jedilnice in skladišč, smo povezali z vrvmi, da so podobne velikim paketom. Tudi šotore je bilo potrebno dodatno pritrditi. Veter raznaša prah, ki ga tu ne manjka. Pride povsod; za obleko, oči, v spalno vrečo in celo v hrani ga je dovolj. Skupina iz enke zaradi močnega vetra ni odšla na dvojko. Čez noč je veter tako zasul tabor ena, da sta dva šotora popolnoma uničena. Palice so se polomile, platno pa raztrgalo. Zato smo se odločili, da bomo nekaj metrov pod šotori izkopali luknjo v led.

Po štirih dneh prisilnega počitka v bazi sem nekoliko zdrav odšel na enko. Tokrat sem šel skupaj s Stipetom, Vikijem, Iztokom in Mkom. Iz baze smo odšli še pred sončnim vzhodom. Nismo hoteli, da bi nas še enkrat presenetilo slabo popoldansko vreme.

IZIGRANA SMRT
IN SUŽNOST
Martin Prešeren

Graničarja se nista menila za goste v koči, popila sta vino in odskozi vežna vrata, med katerima sta še postala in oba hkrati za zavpila: »Zdravo, Toni!«

»Sretan vama put,« se je poslovil Toni od odhajajočih graničarja saj je komaj čakal, da sta odšla.

»Sta kaj posumila?« se je oglašil iz gostilniške sobe Kurt.

»Oh, kje pa, ta dva pa tudi drugi vedo le kje jim je vsakdanja pot,« meji, lovijo pa le »švercarje«. Ti preganjajo »muhe«, »slon« pustijo pri miru,« je pomirjevalno dejal pretkani Toni.

Grnenja in švigajočih bliskov je bilo vedo več in vedno bliže zeleni kotlini, tako da je družba »turistov« z mrzlično naglico hitela podajati roke v slovo in na skorajšnje svidenje. Karl, Josef, Erika in Hans so si hitali nadevati svoje nahrbtnike, pred kočo so si še enkrat podali roke v slovo. Frica, Helmuta, Kurta in četrtega od te družbe, za katerega se ni nihče dosti menil, kot on ne za njih, ostal je do zadnjega brezimen in neznan v kulturbundovski in petokolonski družbi. Družba s Karlom na čelu se je spustila proti zeleniškim plazovom. Z rokami so mahali v pozdrav stoječim gestapovskim agentom pred kočo, dokler niso izginili med ruševjem pod ostrimi vrhovi Mož.

Karl pa pri vsem tem ni vedel tega, da je prav v tem času na obronkih Jelovice, od Kranja do bohinjske kotline ter Mežaklje in vse tja do Mežanske strane in tržiške okolice pospešeno pričel teči stroj boja za svobodo. Ni mu bilo znano, da se komunisti zbirajo na sestankih in konferencah na polbočju Jelovice pod Jastrebovcem, kjer so izvolili nov Okrožni komunistične partije za Jesenice. Karl tudi ni bil seznanjen, da so bile velike demonstracije v Trzinu in da so delavci demonstrirali proti vojni fašizmu ter proti draginji, kar je organizirala komunistična partija.

Kako je bil Karl zaljubljen v skoraj končani sestanek v zeleniški koči gestapovskimi agenti, se je izražalo o njegovih prerokbah brez načrtnosti in grozljivimi frazami in o strahoviti Hitlerjevi moči in njegove vojske, ki je v stanju zaslužiti ves svet. Karlu se še sanjalo ni, da za njegovim hrabrostjo nepremagljiv sila, katere se dviga iz teme in prelite krvi, katere bi sprožila neusmiljeni in neustavljivi plaz živih bitij, kateri se bo ustavil le v osrčju Velike Nemčije — v Berlinu. Karl ni vedel niti tega, da se v vsakem zatiranju in uničevanju rodi odpor, kateri sprejema samo smrt za svobodo.

Karlov avto se je močno nagnil pri ostrem ovinku, od koder je vedel, pot k domu Erike in Hansa. Po krajšem času se je ustavil, kjer je Karl odložil Eriko in Hansa.

»Tako, vidva sta že doma,« je rekel.

»Aufwiedersehen,« je še zažvrgolela Erika in pomahala za odhajajočima. Karl je podil svoj mercedes mimo Hlebc in Vrbe, skozi Zirovnico in Moste in na Jesenicah odložil beteznega Josefa pred njegovim domom.

»Saj se kmalu vidva Karl, če boš imel čas,« se oglaš, da analizirava naš sestanek. Josef ni dobro razumel naloge, katere je dobil v zeleniški koči in ga je bilo strah pred ponovnim sestankom, ko bo moral poročati o svojih uspehih.

»Če bom imel čas se oglašim. Pozdravi ženo in Beatrico!«, je v slovo izročal pozdrave.

Karl se je po najkrajši poti pripodil domov na Jesenice.

MARKO ZOPET DOMA

Ko se je Marko vrnil domov, je bil razpoložen, kot malokdaj.

»Zdravo, majka,« je odgovoril svojo mater, ki je stala na dvorišču in resnim in zaskrbljujočim obrazom.

»Marko, komaj si včeraj odnesel pete od doma, so se na vratih pojavili žandarji, policaj in občinski mož,« je mati pričela razlagati.

»Kaj pa so hoteli?« se je pozanimal Marko.

»Vršli so preiskavo, iskali pa nekakšne lepake in orožje. Ko so me žandarji spreševali o teh stvareh, sem jim odgovorila, da ne vem ne za eno ne za drugo in da tega pri nas nimamo.«

»Bomo videli, ali imate ali ne, ko bomo pregledali stanovanje,« je odgovoril žandar.

»Ali so kaj našli?« je v skrbeh vprašal Marko.

»Našli niso nič. Žandarja sta postavila tu pred vrata policaja, zadnja vrata pa se je postavil občinski mož. O Marija, jaz sem bila tako prestrašena, da sem se vsa tresla in sem bila čisto preč,« je jokaje povedala mati.

Marko si je pri tej novici, da niso našli prav nič, močno oddahnil. Segel v lase in preklel režim in žandarje. Marko se je res imel za oddahnil. Že pred nekaj leti mu je oče dal svojo karabinko, katero je prinesel iz vojne, pri tem mu je pa rekel: »Tu imaš, Marko, mojo puško in hrani jo, če je ne boš rabil, jo pa imam za spomin, jaz sem za te stvari postal prestar, tebi pa le še lahko pride prav.« Marko je res skrbel za to puško in jo tudi na skrivaj podmazal. Skrivališče si je našel v omari za obleke. Ni stropu pri vratih omere za obleke, je napravil nekakšno korito, kamor jo je bil položil. Tako je bila še tako budnemu očesu neopazna. Sicer pa Marko sploh ni vedel iz kakšnih nagibov hrani to puško. Žandarja sta prepletavala stanovanje, shrambo in klet, vendar nista dobila prav nič, ne letakov ne orožja.

Marko, ki je stal pred materjo kot vkopan se je naenkrat premaknil odpril je vrata, ki so vodila v sobo in se napolil proti omari za obleke in odprl. Segel je na strop omare in otipal puško v koritu. Zasmejal se je na glas in pogledal mater, ki je preplašeno gledala, kaj počenja sin. Približala se je omari, Marko pa je šepnil: »Se je na mestu.«

Pomlad se je prevalila v vroče poletje. Draginja je naraščala, vpokli na orožne vaje so bili vse pogostejši, pri sumljivih ljudeh so se vršile redne preiskave, vse pogostejše pa je bilo glasno negodovanje proti peti koloni in porajajočemu se fašizmu.

Komunisti so se vse pogostejše zbirali na skrivnih krajih Jelovice, tam pod Vodiciami na Kapišču, pod Malim Gregorjevcem, za vasio Lancova, ob Golf igrišču pri Bledu, nad Potoki iz vsega jeseniškega in kranjskega področja. Tod so se shajali revolucionarni delavci z Gorenjske, katere je vodil dobavski učitelj Stane Žagar. Tu v okrilju gozdov so se porajali novi partijski komiteji, ostvarjale so se nove partijske celice. Na te sestanke so prihajali partijski delavci pod firmo »turistov« ter kovali načrte za bodočnost.

Na teh sestankih je dobavski učitelj Stane dajal smernice in navodila vsem navzočim, kaj je treba pokreniti v tej situaciji in kaj bo treba povzeti v slučaju vojne. Naloge so bile predvsem, pridobivati nove simpatizirje Komunistične partije, vrvanje komunistov v društvene organizacije in razkrinkavanje pete kolone in kulturbundovcev ter nastopati proti pohodu fašizma. Na teh sestankih je bilo tudi govora o rdeči ljudski pušči zaprtim komunistom. Tod so se sestajali resni, zreli in preudarni ljudje, ki so imeli za seboj dragocene izkušnje. Učitelj Srednje Dobrovoledal je, da v javnost ne more priti nobeno poročilo, nobena beseda, ki bi bila neljuba vladajoči stranki, posebno prepovedano pa je pisati proti našemu sovražniku Hitlerjevemu agentom in celotni nacistični propagandi. Tiskovna nesvoboda je v korist samo našemu zakletemu sovražniku, to je nemškemu in italijanskemu fašizmu.

Učitelj Stane je govoril tudi o »Poročevalcu«, kateri je izhajal v tem času. V njem so bile objavljene take vesti, ki bi jih v vsaki najslabši demokraciji državi svobodno objavili in tako tudi pri nas, če bi današnja vladavila izpolnila obljubo, da bo že v prvem letu svojega vladanja dala tiskovno svobodo. Tega pa v naši državi ni, zato je dolžnost vsakega komuniste, da gre med ljudi kjer naj pride resnica na dan, obenem pa naj se razpečava »Poročevalec« in druga protifašistična literatura.

Aluminiasti most čez krajno pot.

BRANKO BABIČ

34

NA KOZARI

V Slunju nam je glavni štab NOV Hrvatske priredil majhen sprejem in nas pogostil. Po nekajurnem razgovoru s hrvaškimi tovariši smo nadaljevali pot, nekaj časa še s prevoznimi sredstvi, nato pa peš, kajti bližali smo se meji med svobodnim in okupiranim ozemljem, koder smo morali potovati ponoči. Tu smo se ločili od Tempa, ki je po svoji zvezi potoval v Zagreb, mi pa smo šli preko Kolpe v Slovenijo. Ob vzpenjanju v Zumberaško hribovje nas je proti vrhu pobelil sneg. Hodili smo vedno težje ter tako proti jutru močno utrujeni prišli v neko vas sredi Zumberaka. Kurirji so nas namestili po hišah, da bi predanili. V hišah smo morali ostati ves dan in v najstrožji konspiraciji. Bili smo namreč na terenu, ki so ga nadzorovali ustaši. Šele kasneje smo zvedeli, da je bila nedaleč v sosednji vasi tudi ustaška postojanka in da so njihove patrulje vsak dan prihajale v to vas. Ker smo bili razvajeni na osvobodjenem ozemlju, smo se v tej strogi konspiraciji nekoliko neprijetno

počutili, a sem se pozneje temu spet privadil. Ko se je povsem znočilo, smo nadaljevali pot in naslednjega dne, mislim, da je bilo to 28. novembra 1942, smo stopili na slovenska tla. Bilo je to po zavzetju belogardistične postojanke na Suhorju, ki so jo osvojile enote Cankarjeve brigade in enote hrvaške proletarske brigade »Rade Končar«. Potovali smo vsega tri dni.

Ko sem se srečal s slovensko narodnoosvobodilno vojsko, sem bil rahlo vznemirjen in poln prijetnih vtisov, zato sem dobesedno požiral novice o stanju v Sloveniji. Neumorno sem spraševal in se zanimal za vsako še tako majhno podrobnost, kot da bi hotel naenkrat vse zvedeti in spoznati. Nekaj dni postanka pri Cankarjevi brigadi je bilo zame pravo doživetje.

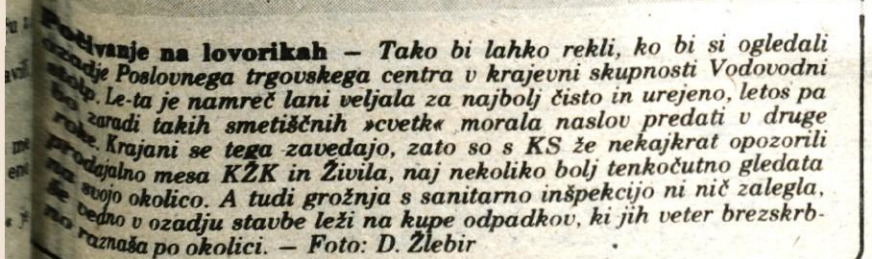
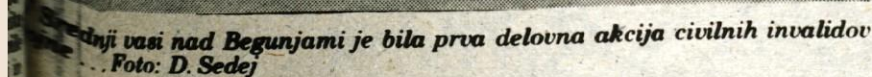
Na Trški gori smo se prvič srečali s predstavniki slovenskega političnega in vojaškega vodstva. Pogovarjali smo se o razporeditvi vojaških kadrov — oficirjev, ki so prišli iz vrhovnega štaba. Midva z Dušanom Boletom pa sva bila

pravzaprav povratnika in sva sodila k slovenskemu političnemu kadru, zato so nama dodelili politično delo. Dušan je ostal na Dolnjakem, jaz pa sem odšel na sedež centralnega komiteja KPS, ki je tedaj bil v Dolomitih. Tja sem prispeł 15. decembra 1942. Boris Kidrič mi je naložil novo politično zadolžitev in tako sem se vključil z vsemi pravicami in dolžnostmi v narodnoosvobodilni boj slovenskega naroda.

KONEC

V prihodnji številki Glasa bomo začeli objavljati odlomke iz knjige Ivana Jana-Srečka Kokrški odred, ki pripovedujejo o prehodu II. grupe odredov leta 1942 čez območje, kjer je deloval Kokrški odred.

akcija civilnih invalidov vojne Gorenjske, ki se jo je udeležilo 25 invalidov iz vseh gorenjskih občin. V nekdanj izraziti partizanski vasi so

Jelo Peternelj

Delovna akcija je bila nadvse uspešna. Opravili so zemeljska dela očistili okolico, v prihodnje pa nameravajo obnoviti še črke na spomeniku, tako da bo obeležje ob nekdanji partizanski cesti dostojen pomnik žrtvam fašizma v teh krajih.

Kranj – Gasilska zveza Slovenije je letos podelila svoja odlikovanja tudi številnim gorenjskim društvom in posameznikom. Tako je zveza sklenila podeliti gasilska odlikovanja I. stopnje društvom Bohinjska Bela, Godešič, Hotavlje in Jezersko. Gasilsko odlikovanje II. stopnje sta prejeli društvi Luže in Kokrica, prav tako pa posamezniki Mirko Poličar in Franc Pavlin (Naklo), Peter Jerala (Bistrica-Žeje), Anton Rehberger (Zg. Brnik), Ivan Fajfar (Breg), Jože Kern (Srednja vas), Peter Škofic (Kokrica), Franc Osterman (Luže), Janko Slivnik (Podhom), Ivan Zalokar (Podhom), Andrej Lukan (Zasip), Jože Škantar (Srednja vas v Bohinju), Danica Demšar (Dobračeva) in Janez Bertoneclj (Godešič). Gasilsko odlikovanje III. stopnje pa so prejeli Miha Kuralt (Cerklje), Janez Rozman (Luže) in Gasilsko društvo Luže, Ivan Hočevnar (Pred-dvor), Jože Žvan (Srednja vas v Bohinju), Gasilsko društvo Podhom, Ivan Žvabi (Titan), Mirko Fatur in Franc Udovčič (Dolenja vas), Matevž Dagarin (Škofja Loka), Martin Čadež in Ivan Breznik (Jelovica), Gasilsko društvo Mavčice, Štefan Zupan (Jezersko), Stane Snedic in Janez Zupin (Velesovo) in Franc Zadnikar (Jezersko). Slovenska zveza je podelila društvom in posameznikom tudi več gasilskih plamenic I., II. in III. stopnje.

I. Petrič

*Izkušnja je najboljša šola.
Samo šolnina je zelo draga.*
Sartre

*Izkušnja je vsota naših
razočaranj.*

*Izkušnja je otrok Misli,
Misel pa je otrok Akcije. Ne
moremo ljudi učiti iz knjig.*
Disraeli

*Dobivati izkušnje pome-
ni delati napake.*
H. G. Wells

Hortikulturno društvo Kranj prireja v četrtek, 10. septembra ob 16. uri v sadovnjaku na Resju pri Podvinu ogled novih sadnih sort, za nimivih za gojenje v vrtovih. Strokovno vodstvo po nasadu bo imel ing. Tine Benedičič.

NJEGOVIH KRAJIH IN LJUDEH

Že v prvem zapisu sem poudaril, da ti zapisi ne morejo in nečejo biti kaka zgodovina Tržiča ali le suhoparno krajeopisje. O zgodovini Tržiča, o kraju samem in okolišnih vaseh, so že pisala druga, bolj poklicana peresa (Viktor Kragl, Ivan Mohorčič, Jože Rakovec, Cene Avguštin idr.). Avtor teh zapisov pa le paberkuje po svojih spominih na poti okrog Tržiča, na planinske ture in lovska doživetja. Torej so to zgolj spomini, vtisi z obiskov Tržiča in takih ali drugačnih pohodov v njegovo okolico. Spominja se smučarije na Zelenici in prehoda čez mejo v Celovško kočo, planinskih izletov, lova na Košuti in ne nazadnje tudi križnega pota — peš iz Tržiča do uničevalnega taborišča pod Ljubljem v trdno zastraženi koloni marca 1945 (k sreči se je vse dobro končalo). No, o vsem tem kdaj drugič. Danes pa le o lovu na gamse v pobočjih Košute.

Stekališče več dolin in potokov (od tod krajevno ime!) – zaselek z obmejno Stražarnico in nekaj hišicami za gozdne delavce v nadmorski višini 870 m, kakih pet km od gradiča Jelendol. – Od tod vodi ob šumeči Bistrici še kar dobra makadamska cesta, saj je ob njej vozila vse do druge svetovne vojne ozkotirna železnica za prevoz lesa.

V Medvodju se zlivata v Bistrico kar dva močna potoka, Košutnik in Stegovnik. Se pred Medvodjem je na cesti zopora jelenje obore, ki jo je bilo tu prav lepo ograditi: na severu ostri grebeni Košute, na vzhodu Mala Košuta, Plešivec, Pečovnik, Fevča, Stegovnik in Javornik. Le zahodno stran obore so morali speljati skozi gozdove na levem in desnem bregu Bistrice. — V tem predelu (saj se precejšen del obore dotika celo državne meje) turistični promet ni razvel, tudi lovcem je dovoljeno zadrževanje na tem območju le v spremstvu lovskih čuvarjev (državnih lovcov).

Bilo je sredi decembra 1961 — torej pred 20 leti — ko sem se šel z dvema lovcema iz družine Jošt podal v Košuto, na lov na gamse. Seveda z vsemi potrebnimi dovoljenji in v spremstvu dveh državnih lovcев.

V dolini snega ni bilo dosti, tu pa je bil celec kar precej visok. Napor na pot v gosjem redu po ozki gazi od Medvodja do lovskih koč na višini 1369 m³ pod Dolgo njivo – pa še v mrzli noči brez zvezd – ni nudila kakih posebnih užitkov. Posebno zato ne, ker se je hud mrav z vetrom obetal tudi za naslednji dan.

Prijetna toplota, ki sta jo lovca na hitro pričarala iz železnih pečic, je ogrela skromno notranjost stare lovške kočice in nas brž uspavala. Treba bo zgodaj vstati, še v trdi temi, da bomo s svetlobo že na mestih, kjer se združuje divjad.

Kava in nekaj požirkov ognjene vode na tešče — to je bilo vse, kar zarana vsaj za silo odpodi spanec. In potem smo se razdelili: mlajša tovariša, Vinko in Stane, sta šla z lovcem Poldetom v zaledenele strmine Košute — še kako nevarne za sleherni napaden korak — mene pa je lovec Tone vodil po zlonejši poti (t. j. po smeri v snežnem celcu!) na najvzhodnejši del Dolge njive na robu Male Košute (1739). — Ko sva stala na robu nad prepadno steno, mi je Tone pokazal Jezersko — proti jugu! Tako globoko v Koroški sva že bila, da je bilo Jezersko v obratni smeri, kot smo ga vajari zagledali! Reči moram še to, da je bil lovec Tone rojak z Jezerskega, sam pa sem bil tudi nekaj let že pravi »Jezerjan« (z Raven nad Makekom). No, tudi zato sva se s Tonetom kar dobro ujela.

Medtemse je že docela zdanilo, le severni veter – pravcata koroška purja – ni nič dobrega obetal. Sicer pa lov nikoli ni bil kaka posebna zaprava. Morda za gospodo, ki je v lovnički prijezdila in so jim gonjači pripejčali divjad tik pred puško – to že. Toda lov na gamse ni bil nikoli brez napora, niti brez nevarnosti, saj na terenih, kjer se pase ta lepa žival, ni kakih zločinov in varnih stezic.

Tak je bil naslov sestavka, ki smo ga brali otroci v osnovnošolski čitanki v letih ob koncu prve svetovne vojne (1917–1918). Še zdaj se spominjam, kako živo je bil popisan lov na gamse. Vsi fantje smo bili kar očarani, tem bolj, ker

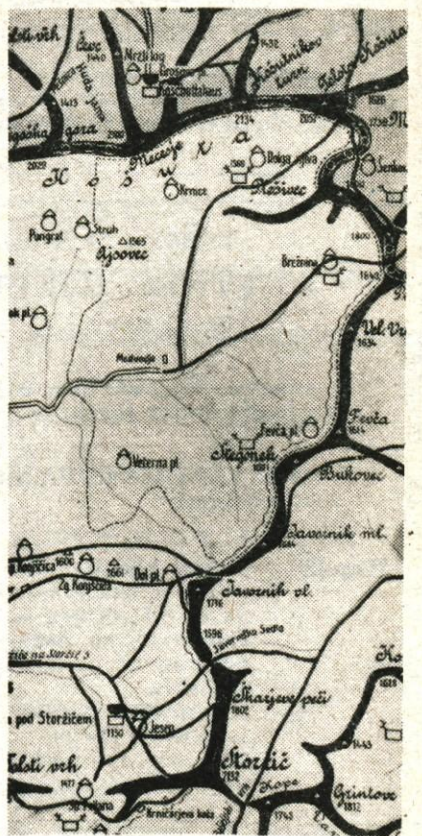
nam je sošolec Lojze Anko, z Jezerškega doma, čtivo dopolnil s svojo pripovedjo, s tem, kar je slišal v domači hiši od lovcev, pa tudi od »raubišcov«. — No, štiri desetletja pozneje, pred svojo življenjsko jerejno, sem bil le tudi sam deležen tiste poezije, ki jo nudi lov na gamae. (Prvič na Zaplati, drugič sedaj, pod Košuto na Dolgi njivi).

Hoja v celcu ni spetna, ure tečejo. Burja pa vedno hujša, mraz oster kot britev. Za silo sva si našla nekaj zavetrja v zasilni, že močno razpadli živinski staji. Tudi odduškala sva se za prvo silo.

Ždaj pa je bilo treba napeti oči, z daljnogledom iskati, kje se mudi divjad. Najbrž kje v zavetju, saj v takem viharju tudi čvrsta divjad ni rada na planem. A glej, končno le vidiva močnega samca vrh skale v ravno pravnjini strelni daljavi. Brezgest, bistra žival te vidi, le z očmi sva se spozarumela, saj je bil veter ugoden in ni pihal proti gamsu, ki bi kajpak takoj zavonjal duh po človeku. Puška je napeta kaj brž, prisionim k licu in glasen strel prelomi gorski mir. Prepričan sem, da sem zadel, tudi spremiljevalec ni prav natančno videl, saj je žival kar izginila v globokem snegu. Hitela sva na nastrel. Živali ni bilo, le od krogle odbit skalnat rob je nakazal, da je bil strel prenizek, sicer pa tik pod skalo živali. Za vsak primer sva še iskala v snegu — a nič ... V tem pa zaslišava še dva ostra strela s pobočja Košutnikovega turna. No, si praviva, s Tonetom, morda pa sta imela več sreče in boljši lovski pogled moja tovariša? — A šele v koči, kjer smo se čez kako uro sestali, smo spoznali, da nam ne boginja Diana ne sveti Hubert nista bila naklonjena. Lovska latinščina skorajda ni bila potrebna, saj nam jo je zagodlo le prevetrovno vreme in visok sneg, ki nogi ne da trdne opore. Sicer pa je stara lovska resnica, da je »jaga rit naga« in da lovec nikoli ne more za trdno upati, da bo kaj uplenil. Saj je podobno tudi z ribiči na morju, kjer pravijo, da ribičeva žena nikoli ne ve, če bo lahko pripravila kaj za večerjo.

Sodobnim lovcem nikoli ne gre za ubijanje divjadi, tu so gojitveni in gospodarski razlogi. Pravi lovec je gotovo ljubitelj živali, ne le mesa! Toda nikakor ne smemo pozabiti, da je v vsakem lovcu tudi nekoliko prabitnega nagona, nekaj atavizem. Biti lovec — to je bila slejkoprej čast za pravega moža! Zgrznanje in zavijanje oči pa je bolj stvar slabičev, ki se nikoli niso odločili, da bi se pridružili zeleni bratovščini.

Ženski pa v lovski družini ni kaj dosti. Le redke so. Pa še za te je težko najti pravo slovensko ime: ali je to lovka ali lovača ali celo lovetica? Ne eno ne drugo ni sprejemljivo – vsi naštetii izrazi so dvoumni, lepi pa tudi ne. Morda »lovčevka« (kot papiga skobčevka)? Le kdo bi iznašel pravo ime? Tiste, ki na plesih love, so najbrž lovačice? Tiste, ki plena ne izpuste iz rok, pa lovke ...

Območje Medvodja pod Košuto (z
vrisano — črtkano — mejo obore za
jelene s krmišči in louskimi kočami).

TUDI JESENSKA OBUTEV JE LAHKO UDOBNA

TRPEŽNO • ELEGANTNO • MODNO

TOZD HOTEL BLEĐ

Komisija za delovna razmerja objavlja naslednja prosta dela in naloge

1. KV NATAKARJA
2. PK TOČAJA
3. SODARICE
4. ČISTILKE

Pogoji:

- pod 1. — gostinska šola,
— pasivno znanje dveh tujih jezikov,
— tečaj iz higienskega minimuma,
— 2 leti delovnih izkušenj, poskusno delo 2 meseca
- pod 2. — PK gostinski delavec — smer natakara,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— tečaj iz higienskega minimuma, poskusno delo 1 mesec
- pod 3. — končana osnovna šola, pasivno znanje enega tujega jezika,
— 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 1 mesec
- pod 4. — NK delavec, poskusno delo 1 mesec

Prošnje z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v roku 15 dni po objavi na naslov: Kompas TOZD Hotel Bled — komisija za delovna razmerja, Bled — Cankarjeva 2.

DOM OSKRBOVANČEV
ALBINA DROLCA
Preddvor

Razglašajo se naslednja prosta dela in naloge:

1. KUCHARICE
— končana šola za gostinske delavce, ali opravljen izpit za pridobitev kvalifikacije in 2 leti prakse
2. GOSPODINJSKE POMOČNICE
— končana osnovna šola,
— možnost priužitve ob delu
3. 2 STREŽNICE
— končana osnovna šola,
— praksa na enakem ali podobnem delovnem mestu,
— veselje do dela z ostarelimi ljudmi
4. SNAŽILKE
— končana osnovna šola
5. LIKARICE
— končana osnovna šola

Vsa dela in naloge se združujejo za nedoločen čas.

Kandidati naj pošljejo pisмено prijavo z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 15 dneh po objavi na naslov Dom oskrbovančev Albina Drolca, Preddvor — za svet.

ZVEZA
TELESNOKULTURNIH
ORGANIZACIJ OBČINE
KRANJ

Odbor za delovna razmerja

razpisuje dela in naloge

ČIŠČENJE

v športni dvorani
na Planini

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Poskusno delo traja 3 mesece.

Prevzem dela in nalog takoj ali po dogovoru.
Razpis velja do zasedbe.

MERKUR

Trgovsko podjetje, veleželeznina
Kranj, Koroška 1
TOZD TRGOVSKE STORITVE, n. sub. o. Kranj
Gregortičeva 8

Odbor za delovna razmerja vabi k sodelovanju

KURJAČA VISOKOTLAČNIH KOTLOV

- Pogoji: — poklicna kovinarska šola,
— izpit za kurjača visokotlačnih kotlov,
— najmanj dve leti delovnih izkušenj

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas. Vloge z ustreznimi dokazili naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov: Trgovsko podjetje Merkur veleželeznina Kranj, Kadrovsko-socialna služba Kranj, Koroška 1.

Kandidati bodo v 15 dneh po sklepu odbora za delovna razmerja obveščeni o izbiri.

TEKSTILNA INDUSTRIJA

TEKSTILINDUS
KRANJ

ponovno razglašajo prosto delo oziroma nalogo
v kadrovskem sektorju:

OPRAVLJANJE ČUVAJSKIH POSLOV
— 2 delavca

- Pogoji: — da ima kandidat dovršenih najmanj 6 razredov in da je umsko in fizično sposoben za opravljanje vratarke službe,
— da ni bil obsojen za kaznivo dejanje zoper ljudstvo in državo ali za naklepno kaznivo dejanje zoper uradno dolžnost ali za kakršno drugo dejanje, storjeno iz koristoljubja,
— da izpolnjuje pogoje, ki so potrebni za dovoljenje in posest ter nošenje orožja,
— da je odslužil vojaški rok,
— poskusno delo 2 meseca

Kandidati, ki izpolnjujejo zgoraj navedene pogoje, naj dajo pisмене priglasitve v kadrovske sektor delovne organizacije v roku 15 dni po objavi.

Trgovsko podjetje

nama
LJUBLJANA

TOZD Veleblagovnica
ŠKOFJA LOKA

vabi k sodelovanju
delavko za opravljanje del in naloge
SNAŽILKE

Pogoji za sprejem:

nepopolna osemletka, delo je za nedoločen čas v polnem delovnem času, poskusno delo traja 30 dni

delavca za opravljanje del in nalog
SKLADIŠČNEGA DELAVCA

Pogoji za sprejem:

nepopolna osemletka, delo je za nedoločen čas, v dveh delovnih menah, poskusno delo traja 30 dni

Pismente ponudbe s kratkim življenjepisom sprejema odbor za delovna razmerja TOZD Veleblagovnica Škofja Loka, Titov trg 1, v roku 15 dni po objavi.

S SODIŠČA

Vzel denarnico

Ker je bil brez denarja in brez zaposlitve, je Dušan Trajkovski vzel denarnico z nekaj več kot 14.000 din — Za pet mesecev v zapor

Že pred kakim letom se je Dušan Trajkovski star 26 let, z dekletom priselil iz Skopja v Slovenijo, da bi našel boljše plačano delo. V začetku julija sta se z dekletom nastanila pri sorodnikih v Kranju in začela iskati zaposlitev. Denar, ki sta ga imela, jima je že skoraj pošel, zaposlitve pa še nista dobila. Zaradi tega je bil Trajkovski seveda potrt in je v začetku julija letos popival. Pot ga je zanesla tudi v disco klub hotela Creina, kjer je o svojih težavah po-tožil tudi fantu, ki pobira vstopnino. Na mizi je bila tudi denarnica, v kateri je bil tudi del tisti večer po-brane vstopnine. Majhna nepozor-nost in črna denarnica se je z mize preselila v roke Trajkovskega, ki jo je takoj nato potegnil iz hotela, stekel domov, med potjo pa denar-nico odvrnil, bankovce pa v sobi skril pod preprogo. Le nekaj kasneje so miličniki, ko so potrkali pri Traj-kovskem, denar tam tudi našli in sicer nekaj nad 13000 din. Bankovec

ali dva je morda Trajkovski med tekom tudi izgubil.

Trajkovski je tatvino pred te-melnim sodiščem v Kranju priznal, bil je sicer vinjen tisti večer, vendar pa, kot je pokazala analiza krvi, spet ne toliko, da ne bi vedel, da počenja nekaj nepoštenega. Sodišče mu je izreklo kazen petih mesecev med olajšilne okoliščine pa je šlo, da je dejanje obžaloval, da mora skrbeti za majhnega otroka in da je bila škoda domala v celoti že po-vrnjena tako hotelu Creina kot tudi drugemu oškodovancu. Ni pa seveda moglo sodišče mimo tega, da je bila ukradena vsota denarja precejšnja, in da je bil že kaznovan zaradi pre-moženjskih deliktov.

Nova odkritja pod Jelovico

Štiričlanska odprava kranjskega Društva za raziskavo jam — sestavljali so jo Davorin Preisinger, Brane Benčević, Slavc Manfreda in Igor Potočnik — je preteklo nedeljo odkrila tri nove jame pod Jelovico.

Prvo, z najširšim vhom, ki meri kar 30 krat 40 metrov, so poimeno-vali Vobnikov kotel. Globoka je kakih 70 metrov in je razširjena v dvorano, sredi nje pa stoji snežen stožec. Tla pokriva grušč, na dnu pa leže tudi ogromna drevesna debela, ki so jih jelovski gozdarji desetletja metali v brezno. Iz dvorane vodita da rova. Prvi se razteza kakih 50 metrov in je poln kapnikov. Rov se zaključuje v gozdu kapnikov, skozi katerega ni prehoda. Drugi rov je prostornejši, 80 metrov dolg dosega končno globino tudi 100 metrov. V njegovem stranskem rokavu je mož-no nadaljevanje, vendar ga odprava preteklo nedeljo zaradi pomanjka-nja opreme ni mogla povsem razi-skati. Po prvem pristopu so jamarji določili tudi geološke značilnosti in ugotovili, da je jama nastala bržko-ne z ugrezanjem.

Brezno med Grofovo in Ribensko planino ima ozek vhod in se takoj spusti do globinske stopnje dvajsetih metrov, kjer se razširi v manjšo dvorano. V njej so jamarji našli okostje lisice in vse polno mrtvih netopirjev, najbrže okuženih s stek-lino. Nekaj metrov jamska tla pokri-va prod, pri spustu v globino pa so jamarji zaznali precejšnjo krušlj-i-vost sten, zaradi česar je bil dostop do dna precej oviran. Jama se spušča kakih 50 metrov v globino, na dnu pa se nadaljuje še kakih deset

Republiška preventivna akcija v prometu

Brezhibno vozilo je varno vozilo

Brezplačni preventivni tehnični pregledi motornih vozil naj bi pripomogli k odkrivanju napak na vozilih — Le redka vozila so tehnično povsem brezhibna, vozniki pa tega niti ne vedo

Septembra se po vsej Sloveniji na pobudo republiškega sveta za pre-ventivo in vzgojo v cestnem prome-tu začneja prometna preventivna akcija za boljše tehnično ureditev motornih vozil. Pri pregledu vozil se

je v dosedanjih akcijah namreč iz-kazalo, da kar slaba polovica vozil ni brezhibna. V letošnji akciji bi pred-vsem pregledovali najpomembnejše sklope in dele, kot so zavorni meha-nizem, krmilni mehanizem, svetlob-ne signalne naprave, gume, uporabo varnostnih pasov, obenem pa ugo-tavljali, če imajo sedeži vgrajena na-slunjala za glavo.

Tudi letos bodo ti tehnični pre-gledi brezplačni tako za osebe avtomobile kot tudi za avtobuse, to-vornjake in osebne avtomobile v družbeni lasti. Nosilci akcije so v vsaki občini sveti za preventivo in vzgojo v cestnem prometu, akcija pa je bila pripravljena v sodelovanju s sindikati, sekretariatom za notranje zadeve, AMZS, ZZSA in Gospodar-sko zbornico.

Vozniki, ki se bodo odločili za ta dodatni, a brez dvoma zelo koristni tehnični pregled, bodo lahko svoje vozilo oziroma vozila v družbeni lasti pripeljali v organizacije, po-oblašene za opravljanje tehničnih pregledov motornih vozil, ali v OZD za javni transport in organizacije, ki imajo možnost organizirati tehnične preglede motornih vozil. Na vsakem testirnem mestu bodo sodelovali tudi člani AMD, ZSAM in drugih organov, ki bodo anketirali udele-žence, razen tega pa tudi dajali na-svete skupaj s propagandnim gradi-vom. Za kranjsko občino je dogo-vorjen takle razpored brezplačnih preventivnih tehničnih pregledov:

Alpetour — TOZD Remont Primskovo
— avtobusi od 24. do 30. septem-bra od 15. do 20. ure
— tovorna vozila 10., 17. in 24. septembra od 15. do 20. ure
— osebna vozila 10., 15., 17., 22., 24. in 29. septembra od 15. do 20. ure

AMZS baza, Koroška 17
— osebna vozila vsako soboto ozi-roma 12., 19. in 26. septembra od 13. do 18. ure

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

razpisuje na podlagi sklepa delavskega sveta
TOZD POTNIŠKI PROMET KRANJ
ter določil statuta dela oziroma naloge

POMOČNIKA VODJE TOZD
na katera so vezana posebna pooblastila in odgovornost.

Pogoji: — višja izobrazba prometne ali ekonomske smeri ter tri leta delovnih izkušenj v prometni dejavnosti ali
— srednja izobrazba prometne ali ekonomske smeri ter 5 let delovnih izkušenj v prometni dejavnosti,
— znanje tujega jezika,
— moralnopolitična neoporečnost in družbeno politična aktivnost

Za opravljanje razpisanih del in nalog bo izbrani kandidat imenovan za dobo 4 let.

Pisne ponudbe z opisom dosedanjih delovnih izkušenj in dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev, naj kandidati pošljejo v 15 dneh po objavi na naslov SOZD Alpetour, Škofja Loka, Titov trg 4 b, z oznako »za razpis št. 3.«

Delavski svet bo o izbiri kandidata odločil v 60 dneh po preteku roka za prijavo.
Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sklepu delavskega sveta o izbiri.

SKUPŠČINA OBČINE RADOVLJICA
Sekretariat za občo upravo
in družbene dejavnosti
Razpisna komisija

razpisuje vodilna dela in naloge

VODENJE ODSEKA ZA FINANCE
v sekretariatu za občo upravo in družbene dejavnosti

Kandidat mora poleg splošnih, z zakonom določenih pogojev, izpolnjevati še naslednje pogoje:

— da ima višjo izobrazbo ekonomske ali ekonomske komercialne smeri
— da ima 2 leti ustreznih delovnih izkušenj
— da je moralnopolitično neoporečen

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas s polnim delovnim časom.

Pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandi-dati pošljejo v roku 15 dni od dneva objave razpisa na naslov: Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti — razpisna komisija.
Kandidati bodo obveščeni v 30 dneh po opravljeni izbiri.

NESREČE

TRČENJE V KRIŽIŠČU

Kranj — V petek, 4. septembra, nekaj po 23. uri je v križišču Ceste JLA in Kidričeve prišlo do hujše prometne nezgode, v kateri je bilo pet oseb huje in lažje ranjenih. Voz-nik diane Goran Križnar (roj. 1957) iz Trčiča je peljal po Kidričevi proti semaforškemu križišču, v katerem je utripala rumena luč. Voznik diane je z nezmanjšano hitrostjo zapeljal v križišče, po Cesti JLA proti Kokrici pa je prav takrat peljal voznik Alpe-tourovega taksija Brane Tomažič (roj. 1950) iz Kranja. Kljub temu, da je voznik taksija zaviral, pa silovite-ga trčenja ni mogel preprečiti. V ne-sreči so bili v Križnarjevem avtomo-bilu huje ranjeni Matjaž Vehovec (roj. 1958) iz Kranja, Silvo Praprotnik (roj. 1957) iz Kranja, lažje pa Darko Podkoren (roj. 1957) iz Kra-nja in voznik Križnar. V taksiju sta bila ranjena voznik Tomažič — lažje, sopotnik Iztok Bravhar (roj. 1964) iz Kranja pa huje. V trčenju je bila diana povsem uničena, saj je škoda za 100.000 din, na taksiju pa je škoda za 40.000 din.

PRETESNO PREHITEVANJE

Kranj — V nedeljo, 6. septembra, nekaj pred 13. uro se je pri hiši št. 13 na Illovki pripetila prometna nezgo-da. Ivanka Rogelj (roj. 1942) iz Kra-nja je hodila po desni strani ceste proti Kokrici. Za njo je pripeljal voz-nik osebnega avtomobila rdeče bar-ve in tako tesno peljal mimo, da jo je zadel v levo nogo, kolo avtomobila pa je tudi zapeljal čez njeno sto-palo. Voznik je sicer nato ustavil in jo nadrl, potem pa odpeljal naprej.
L. M.

Zašel v megli

V petek, 4. septembra, popoldne sta se s Prisanke proti Vršiču vrača-la dva čehoslovaška planinca. Karel Rousar (roj. 1938) je za tovarišem zaostal in se izgubil v megli. Zato so z Vršiča obvestili kranjskogorske reševalce, da se planinec ni vrnil. Gor-ski reševalci in miličnik so pogreša-nega našli pozno popoldne živega in zdravega ter ga pospremili nazaj na Vršič.

OBČINA KRANJ

Izvršni svet

Izvršni svet občine Kranj je na 152. seji 9. 4. 1981 obravnaval program oblikovanja rezerv materialnih sredstev občinskega štaba za civilno zaščito za primer naravnih in drugih hudih nesreč v občini Kranj. Sestavni del programa občinskega štaba za civilno zaščito je tudi nastanitev ogroženega prebivalstva v slučaju naravnih (potres, neurje, poplave) in drugih hudih nesreč in ker vemo, da individualni lastniki in organizacije združenega dela posredujejo veliko število bivalnih prikolic, v katere bi lahko ob hudi naravni nesreči za-časno nastanili ogroženo prebivalstvo Izvršni svet, Svet za ljudsko obrambo, varnost in družbeno samozaščito ter Komite za splošno ljudsko obrambo in družbeno samozaščito smatrajo, da je potrebno pristopiti k popisu bivalnih prikolic.

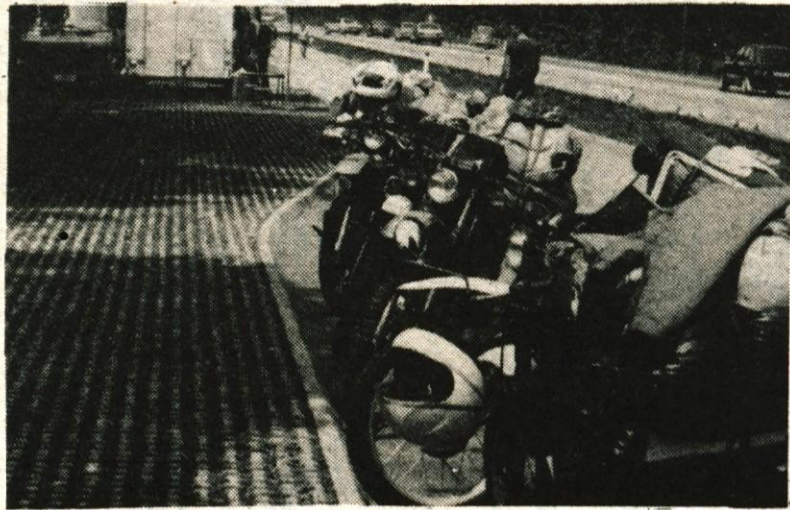
Na podlagi 191. člena zakona o ljudski obrambi (Uradni list SRS 23/76)

POZIVAMO

lastnike bivalnih prikolic k popisu. Popis se bo vršil od 14. 9. do 14. 10. 1981 vsak ponedeljek in petek od 6. do 15. ure ter vsako sredo od 6. do 17. ure v prostorih občine Kranj — Sekretariat za ljudsko obrambo, soba 132.

Popisa se morajo udeležiti vsi lastniki bivalnih prikolic, ki imajo stalno ali začasno bivališče na območju občine Kranj. Vsak lastnik bivalne prikolic (individualni lastnik ali organiza-cija združenega dela) je dolžan odzvati se pozivu.

Predsednik IS
Milan Bajželj

Turisti se vračajo — Kolone motoriziranih turistov se obračajo na-zaj, hitijo domov. Na naših cestah je tudi vse manj motoristov. Takole so v Jeprški gmajni hladili motorje pred nadaljevanjem poti. -fr

MALI

OGLASI

telefon
23-341**ELAN**Tovarna športnega orodja n. sol. o.
BEGUNJE na Gorenjskem

TOZD TRGOVINA

Na osnovi 11. člena Pravilnika o delovnih razmerjih TOZD
Trgovina in sklepa komisije za delovna razmerja TOZD
Trgovina
objavljamo prosta dela in naloge za določen čas do 28. 2.
oziroma do 31. 3. 1982 in sicer:

1. za dela in naloge
PRODAJALEC - ZAVIJALEC
- 14 delavcev
2. za dela in naloge
PRODAJALCA II
- 2 delavca

Pogoji:

- pod 1. - poklicna šola za blagovni promet ali končana osem-
letka,
- smisel za delo z ljudmi, posebna fizična moč,
- hitrost in natančnost pri delu,
- spol ni pogoj
- pod 2. - poklicna šola za blagovni promet,
- zahtevana praksa 3 mesece,
- pasivno znanje enega tujega jezika,
- komunikativnost in smisel za delo z ljudmi,
- hitrost in natančnost pri delu,
- spol ni pogoj

Pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev zbira ka-
drovska služba ELAN tovarna športnega orodja Begunje na Go-
renjskem, 15 dni po objavi. O rezultatih objave bodo kandidati
obveščeni pismeno.

Poceni prodam R-4, letnik 1977. Žlogar
Jože, C. 1. maja 66, Kranj 8483
Prodajam ZASTAVO 101, letnik 1977.
Peljhan Jože, Breznica 37, Zirovnica 8484
ZASTAVO 750, letnik 1974, registrirano
do aprila 1982, ugodno prodam. Informa-
cije vsak dan popoldan po tel. 21-768 8514

Prodajam novo JETTO-TAS. Informa-
cije po telefonu 25-971 int. 16, vsak
delavnik od 7. do 8. ure.

Prodajam FIAT 126-P, letnik 1979.
Žeje 19, Duplje 8515

Ugodno prodam NSU 1200 C. Ogled po-
poldan. Bajt, Tomincova 11, Kranj 8516

Prodajam KATRCO, letnik 1975, gene-
ralno obnovljeno, za 5,5 SM. Tel. 28-077 8485

Prodajam NSU 1200 C, registriran do
1. 5. 1982, v voznem stanju, cena 23.000
din, ter dele za spacka. Todič Zivorad,
Gasilska 9, Stratišče - Kranj 8486

Prodajam MERCEDES 220 S, starejši
letnik, po ugodni ceni. Telefon 064-22-281
od 19. ure dalje 8487

Poceni prodajam ZASTAVO 101, letnik
1973. Informacije po tel. 24-009 po 16. uri 8488

Prodajam AMI 8, letnik 1974, za 30.000
din. Hribar Jože, Vidmarjeva 2/a, Kranj 8489

Prodajam karambolirano ZASTAVO 750,
novejšo, motor nepoškodovan. Kovač
Milan, Zasp, Pod hribom 5, Bled. Ogled
od 16. do 18. ure 8490

Prodajam ZASTAVO 750, starejši letnik,
generalno obnovljeno. Rakovec Rafael,
Dolenja vas 48, Selca 8491

Prodajam AMI 8, letnik 1973, ugodno prodam.
Telefon 77-623 popoldan 8492

Prodajam ZASTAVO 750 L, letnik 1972.
Smartno 24, Cerklje 8493

CITROEN GS prodam za 5 SM goto-
vine - ostalo kredit. Telefon 27-329 8494

Prodajam FIAT 126-P, letnik 1977. Infor-
macije po tel. 28-486 od 15. ure dalje 8495

R-18, nov, registriran, prodam. Tele-
fon 064-75-706 popoldan 8496

Prodajam MOSKVIČ karavan, letnik
1979. Informacije po tel. 77-964 8497

Prodajam ZASTAVO 750, neregistrirano,
starejši letnik. Telefon 50-570 8498

Prodajam lepo ohranjeno ZASTAVO 750,
staro 4 leta. Gračner Jože, Tavčarjeva 7,
Jesenice, tel. 82-485 8499

Prodajam VW 1300, letnik 1970. Kunčič
Janez, Stočje 125, Kropa 8500

R-4, letnik 1977, 56.000 km, ugodno pro-
dam. Ogled popoldan. Pohar, 64243 Brez-
je št. 24 8501

Po ugodni ceni prodajam ZASTAVO 101,
letnik 1974, ter karambolirano ZASTAVO
101, po delih. Mulej Alojz, Dobravica 4,
Podnart 8512

STANOVANJA

STANOVANJE išče mlad par brez
otrok v Kranju ali bližnji okolici. Šifra:
Predplačilo 8039

Dve absolventki iščeta SOBO v Kranju
do marca 1982. Šifra: Absolventki 8502

ZAHVALA

Zapustila nas je naša draga mama, stara mama in teta

NEŽA ŠENKIskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom
in sodelavcem za darovano cvetje in denarno pomoč ter g. žup-
niku za pogrebni obred.

ZALUJOČI VSI NJENI!

Kokrica, 2. septembra 1981

ZAHVALA

Ob boleči in nenadni izgubi dragega moža, očeta, brata in sina

**MIHAELA KELBIČ-
STOJANA**se iskreno zahvaljujemo sostanovalcem in prijateljem za izrečeno
sožalje in darovano cvetje, kakor tudi vsem, ki ste ga spremili
na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sodelavcem in sindikatu
kinopodjetja Kranj za njihovo izredno pomoč v težkih trenutkih.

ZALUJOČI: žena Rezka, sinovi Andrej, Bojan, Marjan

Kranj, 4. septembra 1981

Ob smrti našega dragega moža, očeta, deda, pradedu in
strica**FRANCA
STUPNIKARJA**se zahvaljujemo dr. Janezu Bajžlju za zdravniško pomoč.
Hvala vsem za izraze sožalja, darovano cvetje in sprem-
stvo na njegovi zadnji poti.

Žena Angela in hči Ivanka s sorodstvom!

Zg. Bitnje pri Kranju, 4. septembra 1981

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi naše ljubljene

**URŠKE
ŠTURM**se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, sorodnikom, prijateljem in znan-
cem, ki so nam v teh najtežjih trenutkih pomagali, nam izrazili sožalje,
darovali vence in toliko lepega cvetja. Posebna zahvala g. župniku za
pogrebni obred in tolažilne besede, pevcem, zvonarjem, dr. Gregorčiču za
trud, KZ Škofja Loka, OS Sovodenj in vsem, ki so našo ljubljeno
URŠKO v tako velikem številu pospremili k večnemu počitku.

Vsem in vsakemu še enkrat iskrena hvala!

VSI NJENI!

Stara Oselica, 3. septembra 1981

ZAHVALA

Ob nenadni izgubi našega dragega sina,
brata in strica**LOVRA
POTOČNIKA**se iskreno zahvaljujemo vsem za darovano cvetje in izražena
sožalja ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala
g. župniku za poslovilni govor in obred ter pevcem, ki so mu
zapeli v zadnje slovo.

VSI NJEGOVI!

Bukov vrh, Gorenja ravan, Poljane, 26. avgusta 1981

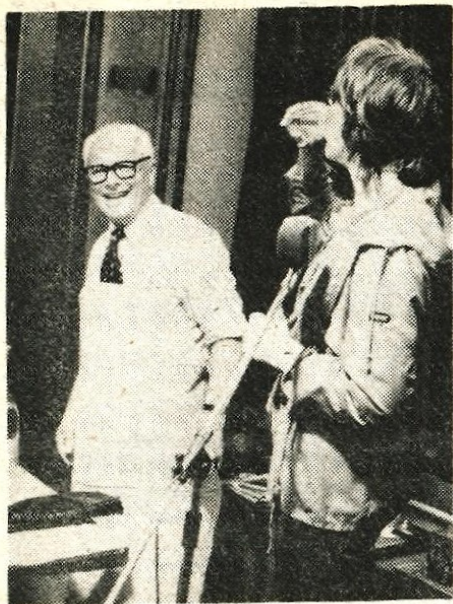
Vsem sorodnikom, prijateljem in znancom sporočamo žalostno vest, da nas je v 79. letu
tiho zapustil naš ljubljeni mož, oče, stari oče, tast in stric**RADENKO PRODANOVICH**

iz Senčurja

Na zadnjo pot ga bomo spremili v torek, 8. septembra 1981, ob 16.30 izpred hiše žalosti na
domače pokopališče.

ZALUJOČI: žena Metka, hčerki Hilda in Vera z družinama!

Senčur, Tržič, Svojudrug, 6. septembra 1981

Kozarček, pa cigara, to se za pravega šušarskega pomočnika spodobi.

Stara šušarska delavnica je oživila pri paviljonu NOB. Šege, ki so jih vzeli iz zaprašenih bukel, so delavci Peka sami priredili in z njimi navdušili številne gledalce.

Spoštovana cehovska gospoda...

Tržič — »Mene je po enmo let' spet taka prazna čast doletela, de vam, slavna gospoda tržiška, z veselam naznan'm, vas, slavn' majstr' cehovšč', za eno prazno majngo, poniž'n popros'm, vam pa, lub' jungr', u roke dam in izročim usakmo en sloves'n lersprif, u kermo je zapopaden in potrjen, de je us'h štrnajst u treh let'h slovenščga jezika in lep'h kunšt se učiv, le-te so us'

zapopadl' in u spomin zadržal, de so us' u le-t'h let'h računske ino od use nature nauke dost dobr' osvojil in de so spretno in urne soje prste u rokodelstv' našmo na čevl'h pa škorn'h že dost dobr' utrdil, da j'h jest u imen cevga našga slav'nga ceha ino slavn'h majstrov naš'h od vuka frajat zamor'm. Toko jest zdele pros'm use jungre, de soje skuš'neke deva predme gor prnesejo in postav-

jo. Vas, slavn' majstr', pa de pred cevmo ceham in tle zbrano gospodo sojo majngo poveste.

Tako je v petek zvečer glavni med mojstri čevljarskega ceha nagovoril »slavno gospodo tržiško, slavne majstre cehovšče, lube jungre«, ko je kot že vrsto let doslej, kar obstaja šušarska nedelja v Tržiču, odprl »frejšprehungo« ali oprostitev vajencev, »jungrove«, od učne dobe.

Po tri, običajno štiri, včasih pa tudi večletnemu uku pri mojstru je vajenec postal »k'sel«, pomočnik. Seveda se je moral prej izkazati pred strogim zborom v cehu združenih čevljarskih mojstrov. V »ekstracimru« čevljarskega ceha, pred odprto »zunftlade« ali po naše cehovsko skrinjo, pred prižganimi svečami, je vajenec zagovarjal med ukom pridobljeno znanje.

Letos jih je prišlo na izpit štiri-najst: ponižnih, sramežljivih fantov in deklet, ki so morali pred izkušeni-mi in strogimi mojstri odgovarjati na zahtevna strokovna vprašanja, pa tudi na hudomušne uganke. Kot je n. pr. tale: zakaj pravimo, da je slovenščina naš materin jezik? ??? Zato, ker oče nikoli nima besede.

No, znanja je bilo več kot dovolj in prav vsi »jungr« so postali »k'sel«, dobili spričevalo in nagelj, prej pa so morali svojo zrelost še drugače potrditi: spiti kozarec žlahtne kaplje, pokaditi cigaro, pri tem pa ostati trdno na nogah in nič zakašljati. Seveda to ni bilo pretežko...

Poslušamo malce pikro, popularno krilatico tržiških šušarjev: Nedela j' nedela, pon'delk je plov. V tor'k na devam, v sredo pa n'mav. V četr'tk poprimem, v petek udar'm, v soboto je rajtna, potlej pa g'nar.

Sicer pa je bila letošnja šušarska nedelja, ki ji je bila »frejšprehunga«, žal širšemu krogu radovednežev nedostopna, le uvod, prav simpatična. Obogatili so jo številni dodatki. Razstava in modna revija Pekove obutve, prikaz dela v stari šušarski delavnici, nastop pihalnega orkestra in folkloristov so nedeljskemu živ-med stojnicami pridali kulturno, turistično in etnografsko barvo.

H. Jelovčan

Na tekmovanju gozdarjev je zmagala spretnost in izkušnost...

»Delo sekača je naporno«

Na letošnjem tekmovanju gozdarjev na Pokljuki je spet zmagal Alojz Zalokar z Gorjuš — Ekipno prvi gozdarji s Pokljuke

Pokljuka — Minulo nedeljo je bilo na Mrzlem studencu na Pokljuki tradicionalno proizvodno tekmo-vanje gozdarjev, kmetov in voznikov tovornjakov za prevoz lesa. Tekmo-vanje v delovnih gozdarskih discipli-nah je pripravila konferenca osnov-nih organizacij sindikata Gozdnega gospodarstva Bled skupaj z občin-skima svetoma sindikatov Radovljice in Jesenice.

V delovnih spretnostih so tekmo-vali sekači in vozniki kamionov. Sekači so pokazali, kako znajo obračati meč, podirati debla, klestiti veje, žagati s kombiniranim rezom, zasekati deblo z motorno žago, vozniki pa so nakladali okrogli les različnih debelin in sestavljali pira-mido iz krajših kosov okroglega lesa. Šele pozneje, v tekmovanju v atraktivnih disciplinah, kjer so sodelovali gledalci, se je pokazalo, koliko moči in spretnosti je treba, da se hitro prevalja hloh in ali zloži les.

Letos je med sekači tako kot lani zmagal Alojz Zalokar, drugo in tretje mesto sta si delila Franc Zorč in Čedo Aleksič, četrto je bil Lovro Bez-nik in peti Ilija Babič. Ekipno so bili prvi gozdarji s Pokljuke pred goz-darji Bohinja, kmeti in delavci temeljne organizacije kooperantov.

Alojz Zalokar je pri Gozdnem go-spodarstvu Bled zaposlen že petin-dvajset let. Doma je z Gorjuš. Dolga leta je vozil traktor, zdaj na Pokljuki dela kot sekač. Alojz Zalo-kar se redno udeležuje tekmovanj, sodeloval je na državnih prvenstvih in na mednarodnih tekmovanjih.

»Delo sekača je težko in naporno,« pravi Alojz Zalokar, »zlasti bi večje spoštovanje in večje priznanje, tudi material-ne. Včasih so sekači bolj zastranili, danes je le težko dobiti delavce za delo v gozdu. Še pose-bej naporno je na Pokljuki, kjer delamo vse zimo, traja pa sedem mesecev. Ne bo dolgo, ob koncu tega meseca, pa bo že zapadel prvi sneg. Včasih imamo več dela s tem, da ob smreki odkida-mo sneg, kot pozneje ko jo podi-ramo.

Res je, da danes olajša delo mehanizacija, a kljub temu so de-lovni pogoji izredno težki. Dobro

pa je, da so za sekače še uveljavili beneficeirano delovno dobo.

Tekmovanje na Pokljuki je bilo nadvse zanimivo za številne gledal-ce, ki so ga spremljali. Gorenjski gozdarji pa so dokazali, da so večji svojega dela, ki ga vsak dan oprav-ljajo v težkih delovnih okoliščinah in v najbolj neprijetnih vremenskih razmerah.

D. Sedej

Alojz Zalokar, zmagovalec

Les je bilo treba naložiti in lepo zložiti... Foto: D. Sedej

GLASOVA ANKETA

Varovati zdravje je ustavna dolžnost

Kokrica — Vse pogosteje se vračamo k naravi in gozdu, da bi v njem našli mir, se nadihali svežega zraka, prisluhnili prikritim prebivalcem gozda in za trenutek pozabili na vsakdanje skrbi. V njegovem objemu često najdemo to, kar pogrešamo za utesnjenimi zidovi bivalnega prostora in delovnega mesta. Drugi gozdni tek na Kokrici, ki so ga v nedeljo odlično izpeljali domači športni delavci, je bil nova priložnost za srečanje z gozdom in za preskus telesne pripravljenosti pred zimskimi smučarskimi maratoni in vijuganjem na snežnih strminah. Izkoristilo jo je 252 delovnih ljudi in občanov, ki so se podali na šest oziroma deset kilometrov dolgo progo, speljano po letnem vadišču Udinboršt. Tri smo zmotili po končani preskušnji.

Janez Šeruga iz Strahinja: »Vsaj trikrat tedensko pretečim trim progo v Udinborštu. Pri-pravljam se na zimske maratone. Lani nisem izpustil nobenega. Občasno še kolesarim, ob vsem tem pa gradim še hišo, tako da se mi za kondicijo ni treba bati. Od-kar sem pričel »trimčkat«, še ni-sem bil resneje bolan. Le kakšen blažji prehlad me »ujame«. Mi-slim, da tudi s tekom krepimo naše telo in varujemo zdravje. To pa je tudi naša ustavna dolžnost. Veliko nas je bilo danes na teku in domala na vsakem nas je več, še več jih je v gostilnah... Ne, nisem proti vsakemu kozarcu piva, še zdaleč ne. Sem pa za bolj zdravo življenje mlade generaci-je, ki preveč poležava in poseda, premalo pa se giblje.«

Irena Dolenc je Podobena pri Poljanah: »V srednji šoli sem se »zastupila« z atletiko. Ljubezen do kraljeve športov ni popustila niti sedaj, ko zaradi službe in dela na kmetiji časa ni na pretek. Občasno še vedno zastopam barve Olimpije. Na republiških prvenstvih se z rezultati v teku na 1500 in 3000 metrov redno uvrščam med prvo trojko, čeprav vse skupaj jemljem bolj rekrea-tivno. Uro na dan le najdem za

tek. Ponavadi je to zjutraj službo. Tek me sprosti in nikoli ne tečem na silo ali po volji telesa. Redno se udeležim vseh tekaških rekreativnih skušenj. Za mano je letos po poteh okoli žice okoli Ljubljane, tek Osvobodilne te, taborniški tek okoli Bleskega jezera. Vse zdajanje pa ve pa so podrejene nastopi krosu za pokal Dela.

Branko Varjačič iz Kranja: »Planinci pri hoji navkreber navzdol obremenjujemo mišice kot tekači, zato se ne upal podati na deset kilometrov dolgo progo. Za začetek in leta — letos sem jih dopolnil deset — je bilo dovolj trim na trikilometrski progi. Zdalj končanem teku mislim, da vzdržal tudi daljšo prekušnjo. Pa naj ta cilj ostane za mnogi tekaško prireditel v Naklem. Vsem tem so pomembne tudi kušnje: dobro je vedeti kaj pravilnem ogrevanju in o pri-mni razporeditvi moči, da le-te hitro ne usihajo. Gozdni tek Kokrici sem izkoristil za na-ranje kondicije za zimski tek smučeh. Takrat pridejo na vr-tudi družinski »obračuni«. Vse-tudi očetje se radi kosamo s sin-vi.«

C. Zaplotnik

Tekmovanje lovskih psov

Prtovč — Na sobotni republiški in lokalni tekmi po krvni sledi je sodelovalo 21 lovskih psov, od tega 14 na republiški tekmi in 5 na lokalni, dva mladiča pa na preizkušnji na-ravnih zasnov. Organizator letoš-njega tekmovanja lovska družina Železniki je številne lovce z njho-vimi štirinožnimi sledniki sprejela na Toli, v svojem lovskem oporišču nad Prtovčem.

V tekmovanju so psi sledili zastre-ljenega srnjaka v dolžini 1000 ko-rakov. Na vsaka dva koraka je bila v petek zvečer položena krvna sled, ki

naj psa pripelje do divjadi. V tekmi ne gre za časovni rezultat, pač pa ima ta disciplina svoja posebna me-ri-la. Najprej ocenjujejo tako ime-novano »strelomirnost«. Pri strelu mora namreč dober lovski pes brez reagiranja obmirovati na mestu. Ocenjuje se splošna vodljivost psa, prosta ali na povodcu, pes pa mora slediti lovčevemu koraku tesno ob desni nogi. Osrednji poudarek je dan delu na sledi, ki je točkovno tudi najvišje vrednoteno. Pes mora slediti mirno, z »nizkim nosom«, če pa več kot dvakrat zaide s sledi, je izločen. Odločilno je slednjič tudi vedenje ob mrtvi divjadi, kjer najvišjo točkovno vrednost pripisujejo psu oblačaju, ki lovca z lajanjem privede do divjadi, ob najdeni divjadi pa preizkušajo tudi ostrino.

Prvo mesto na republiški tekmi je s 156 točkami dosegel Capi blegoške-ga vodnika Janeza Pirnata, s čimer je uvrščen v I. nagradni razred. Drugo mesto je zasedel pes Ari lovca Srečka Pintarja iz lovske družine Bohinj, dosegel pa je 152 točk. Na tretjem mestu je Boško lovca Alojza Kreka iz Poljan, ki je zbral 128 točk. Med petimi lovskimi psi na lokalni tekmi pa je dosegla prvo mesto psička Alma Tomaža Piriha iz Trži-ča, ki s 136 točkami spada v prvi na-gradni razred. Drugo mesto pripada Brinu Igorja Kopača in tretje Amor-ju Jožeta Hauptmana.

Zmagovalcem so podelili pokale, vsem udeležencem pa diplome za so-delo-vanje. Prehodni pokal je tokrat osvojil Tomaž Piriš s psičko Almo, sicer pa odličje pripada tisti lovski družini, ki bo prihodnje leto pri-re-ditelj srečanja.

Zmagovalec sobotnega tekmovanja po krvni sledi Tomaž Piriš s psičko Almo prejema prehodni pokal.

Ob tej priložnosti so zaslu-gili dolgoletnim lovcom in ljubim-loške zveze Slovenije. Zlata p-lja so dobili Peter Confident, Pol-janc in Drago Vranjcar, s-pa Jože Weber, Marjan Pintar-ko Benedik in Anton Globočnik.